

**ŠOLA ZA ČASTNIKE
22. GENERACIJA
SPECIALIZACIJA PEHOTA**

ZAKLJUČNA NALOGA

DEFENZIVNO BOJNO DELOVANJE

Kandidat, slušatelj: Desetnik Matej Rebernik

Mentor: Major Andrej Preložnik

Somentor: Stotnik Boris Stankovič

Maribor, december 2011

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA OBRAMBO
Slovenska vojska
Poveljstvo za doktrino, razvoj,
izobraževanje in usposabljanje
Šola za častnike

Številka:

Datum:

ZAKLJUČNA NALOGA

DEFENZIVNO BOJNO DELOVANJE

Kandidat, slušatelj: Desetnik Matej Rebernik

Mentor: Major Andrej Preložnik

Somentor: Stotnik Boris Stankovič

Maribor, december 2011

POVZETEK

Osnovni namen defenzivnega delovanja je onemogočiti sovražniku napad in uničiti njegove ofenzivne zmogljivosti, odvrniti grožnjo in zagotoviti možnosti za ofenzivno delovanje. Namen defenzivnega delovanja je tudi preprečiti zavzetje prostora ali prodor v branjeno območje, pridobiti na času, omogočiti koncentracijo sil v drugem območju, uničiti njegove sile in ga ustaviti v njegovi nameri. Od okoliščin je odvisno, katero obliko obrambe bo poveljnik uporabil. Glede na prej omenjene cilje poznamo tri oblike obrambe: obramba območja, mobilna obramba in povratno delovanje. Za uspešno izvajanje navedenih oblik pa poveljnik uporablja naslednje tehnike: obramba sektorja, obramba bojnih položajev, obramba odporne točke, krožno zavarovanje in obramba zadnjega pobočja. Ključ do uspešno izvedene obrambe je učinkovita uporaba sredstev za oviranje, načrta ognjenega sistema, kontrolnih ukrepov ter sposobnost poveljnika, da uskladi vse dejavnike. Obramba ni pasivna dejavnost, zajema širok spekter načrtovanja, priprav, postopkov ter neprestanega spremljanja situacije in prilagajanja novim okoliščinam.

Ključne besede: obrambno delovanje, obramba območja, mobilna obramba, povratno delovanje, umik, zadrževanje, prosti umik, obramba sektorja, obramba bojnih položajev, obramba odporne točke, krožno zavarovanje, obramba zadnjega pobočja.

SUMMARY

The purpose of conducting defensive operations is to stop the enemy's attack and to destroy his offensive capabilities, repel the threat and create the conditions for an offensive action. Goals of defensive operations are also to prevent occupying an area, penetrating the defending area, to gain time, enable concentration of force in other areas, destroy the enemy and break his intent. The circumstances and situation claims which type of defensive operation will the commander conduct. Considering the previously mentioned goals, there are three types of defensive operations: area defense, mobile defensive and retrograde. To efficiently conduct these types of defensive operations, the commander uses defensive techniques, which are: defend an area, defend a battle position, defend a strongpoint, defend a perimeter and defend a reverse slope. The key to successfully conduct and defensive operation is the efficient use of disruptive actions, commander's fire plan, control measures and commander's ability to synchronize all necessary factors. Defensive operations are not passive activities; they combine a broad spectrum of planning, preparations, procedures and require a constant assessment of the situation and adjustments to new factors.

Keywords: defensive operations, area defense, mobile defense, retrograde, withdrawal, delay, retirement, defend an area, defend a battle position, defend a strongpoint, defend a perimeter, defend a reverse slope.

KAZALO VSEBINE

POVZETEK	i
SUMMARY	ii
1 UVOD	1
1.1 IZHODIŠČE ZAKLJUČNE NALOGE	2
1.2 NAMEN IN CILJI RAZISKAVE	2
1.3 METODE DELA	3
1.4 STRUKTURA ZAKLJUČNE NALOGE	3
2 DEFENZIVNE OPERACIJE	4
2.1 PRIMARNE NALOGE OBRAMBNEGA DELOVANJA	4
2.1.1 Mobilna obramba	4
2.1.2 Obramba območja	5
2.1.3 Povratno delovanje	5
2.2 NAMEN DEFENZIVNIH OPERACIJ	5
2.3 ZNAČILNOSTI OBRAMBE	7
2.3.1 Priprava	7
2.3.2 Zaščita	8
2.3.3 Oviranje	8
2.3.4 Združevanje učinkov	9
2.3.5 Fleksibilnost	9
3 MOBILNA OBRAMBA	10
3.1 ORGANIZACIJA	10
3.1.1 Sile za fiksiranje	10
3.1.2 Napadne sile	11
3.2 NAČRTOVANJE IN PRIPRAVA	11
3.3 IZVEDBA MOBILNE OBRAMBE – IZ VIDIKA NIŽJIH TAKTIČNIH ENOT	12
3.3.1 Vzpostaviti in vzdrževati stik s sovražnikom	12
3.3.2 Ovirati sovražnika	12
3.3.3 Fiksirati sovražnika	12
3.3.4 Manever	13
3.3.5 Pregon	13
3.4 RAZMISLEKI	13
4 OBRAMBA OBMOČJA	15
4.1 ORGANIZACIJA	15
4.1.1 Primarni položaji	16
4.1.2 Rezervni položaji	16
4.1.3 Dopolnilni položaji	16
4.1.4 Naslednji položaji	16
4.2 NAČRTOVANJE IN PRIPRAVA	17
4.3 IZVAJANJE OBRAMBE OBMOČJA – IZ VIDIKA NIŽJIH TAKTIČNIH ENOT	20
4.4 PRIORITETE DELA V OBRAMBI	21
4.6 NAČRT OGNJENEGA SISTEMA	22
5 POVRATNO DELOVANJE	25
5.1 IZVAJANJE POVRATNEGA DELOVANJA – Z VIDIKA NIŽJIH TAKTIČNIH ENOT ..	25
5.1.1 Zadrževanje	25
5.1.2 Umik	26
5.1.3 Prosti umik	27
5.2 RAZMISLEKI	27
6 OBRAMBNE TEHNIKE NIŽJIH TAKTIČNIH ENOT	29
6.1 OBRAMBA SEKTORJA	29
6.2 OBRAMBA BOJNIH POLOŽAJEV	30
6.3 OBRAMBA ODPORNE TOČKE	31
6.3.1 Značilnosti obrambe odporne točke	32
6.3.2 Tehnike in razmisleki	32

6.4 OBRAMBA PARAMETRA/KROŽNA OBRAMBA.....	34
6.5 OBRAMBA ZADNJEGA POBOČJA	35
7 POVELJEVANJE IN KONTROLA.....	37
8 ZAKLJUČEK.....	39
LITERATURA.....	40
VIRI.....	41
SEZNAM SLIK IN TABEL.....	42
IZJAVA O AVTORSTVU.....	43

1 UVOD

Obrambno delovanje predstavlja enega od temeljnih načinov delovanja oboroženih sil. V sedanjem času, času globalizacije, ki s sabo prinaša tudi mednarodno sodelovanje na vojaškem področju, smo priča številnim vojaškim aktivnostim po vsem svetu. Širša javnost lahko preko medijev, ki so masovno dostopni, spremlja potek določenega konflikta v vsakem trenutku. Ljudje smo na vsakem koraku opozorjeni, da nevarnost preži na nas, da nihče ni varen pred izbruhom masovnega nasilja ter da je potreben skupen interes in delo z namenom odpravljanja takšnih aktivnosti drugod po svetu. Z vključitvijo v NATO je tudi Slovenija formalno postala del mednarodne organizacije, ki si prizadeva ohranjati mir in preprečiti ponovitev scenarija, ki se je odvijal med leti 1939 in 1945. Ravno vključitev v NATO in prevzem velike odgovornosti je Slovenski vojski prineslo cel spekter novih aktivnosti, s katerimi se je morala soočiti. Te aktivnosti se seveda nanašajo na sodelovanje v mednarodnih operacijah in misijah. Izvajanje nalog v okviru mednarodnih misij pa zahteva tudi doktrinarno posodobitev z hkratno aplikacijo novih spoznanj v proces usposabljanja in izobraževanja. Gre za obdelavo tematik, kot so stabilizacijsko delovanje, bojevanje v urbanem okolju, proti uporniško delovanje in spremljajoče oblike delovanja, ki temeljijo na asimetričnem principu delovanja. Zaradi tega modernega trenda je nujno izpolnjevati mednarodne obveznosti in prispevati h globalni blaginji, ne smemo pa pozabiti na samo osnovo in bistvo oboroženih sil.

Zakon o obrambi (2004) v drugem členu omenja naslednje: »Temeljni namen obrambe je odvrčanje napada na državo ter obramba neodvisnosti, nedotakljivosti in celovitosti države. Ta namen se uresničuje tudi z vključevanjem in z aktivnim sodelovanjem države v mednarodnih varnostnih povezavah na podlagi mednarodnih pogodb.« V 37. členu istega zakona je prav tako navedeno, da je ena ključnih nalog Slovenske vojske, da ob napadu na državo izvaja vojaško obrambo. Vidimo lahko, da je ena izmed temeljnih nalog oboroženih sil Republike Slovenije tudi izvajanje obrambnega delovanja. V primeru, da se razmere poslabšajo ter pride do izbruha konflikta in s tem do ogrožanja suverenosti ozemlja Republike Slovenije, bo potrebno vso energijo v obliki znanja, izkušenj in izurjenosti usmeriti v učinkovito izvajanje obrambnega delovanja. Seveda bi v takšnem primeru izurjenost v ostalih načinih delovanja bistveno pripomogli k vzpostavitvi učinkovitega odpora proti sovražniku.

Obrambo delovanje torej predstavlja temeljno dejavnost, ki preko širokega spektra aktivnosti omogoča ohranitev ozemlja ali pa uničenje sovražnika, ki izvaja napad. Izvajanje obrambe pa nikakor ni pasivno čakanje na sovražnikov napad, ampak zahteva širok spekter načrtovanja, pripravljenosti, utrjevanja in ocenjevanja situacije.

Defenzivno delovanje je začasen način bojnega delovanja, ki poteka, ko ima sovražnik pobudo. Temeljni namen defenzivnega delovanja je onemogočiti sovražniku napad in uničiti njegove ofenzivne zmogljivosti, odvrniti grožnjo ter zagotoviti možnosti za ofenzivno delovanje. Namen defenzivnega delovanja je preprečiti zavzetje prostora ali prodor v branjeno območje, pridobiti na času, omogočiti koncentracijo sil v drugem območju, uničiti njegove sile in ga ustaviti v njegovi nameri. Pri defenzivnem delovanju poveljnik namenja posebno pozornost delovanju v sovražnikovem razporedu, onemogočanju vrinjenja, obkolitve in vdora, varnosti sil pri nevarnosti pred orožjem za množično uničevanje in izkoriščanju vsake možnosti za protinapad.

1.1 IZHODIŠČE ZAKLJUČNE NALOGE

Osnovno gradivo, ki sem ga uporabljal pri izdelavi zaključne naloge je priročnik »The small unit tactics smartbook : leader's reference guide to conducting tactical operations«. Gre za priročnik, v katerem so na nižjem taktičnem nivoju natančno razdelani vsi načini delovanja modernih oboroženih sil v okviru doktrinarnih spoznanj NATO in ameriške vojaške doktrine. Namen zaključne naloge je obravnava tematike defenzivnega bojnega delovanja, ki v osnovi pomeni prevod omenjenega priročnika in dopolnitev spoznanj iz drugih virov. Zaključna naloga skupaj z ostalimi zaključnimi nalogami sestavlja prevod celotnega priročnika »The small unit tactics smartbook : leader's reference guide to conducting tactical operations« ter razširitev in dopolnitev iz drugih virov.

Vsebinsko je izhodišče zaključne naloge obravnava tematike »Defenzivno bojno delovanje«, ki zaobjema naslednje podteme: Defenzivno bojno delovanje, mobilna obramba, obramba območja, povratno obrambno delovanje ter defenzivne taktične naloge majhnih enot.

Defenzivno delovanje je začasen način bojnega delovanja in se izvaja, ko ima sovražnik iniciativo. Osnovni namen defenzivnega delovanja je onemogočiti sovražniku napad in uničiti njegove ofenzivne zmogljivosti, odvrniti grožnjo in zagotoviti možnosti za ofenzivno delovanje. Namen defenzivnega delovanja je tudi preprečiti zavzetje prostora ali prodor v branjeno območje, pridobiti na času, omogočiti koncentracijo sil v drugem območju, uničiti njegove sile in ga ustaviti v njegovi nameri. Pri defenzivnem delovanju poveljnik namenja posebno pozornost delovanju v sovražnikovem razporedu, onemogočanju njegovega vrinjenja, obkolitve in vdora, varnosti sil, nevarnosti pred orožjem za množično uničevanje in izkoriščanju vsake možnosti za protinapad.

1.2 NAMEN IN CILJI RAZISKAVE

Namen zaključne naloge je obdelava tematike defenzivnega bojnega delovanja, ki ima za osnovo prevod priročnika »The small unit tactics smartbook : leader's reference guide to conducting tactical operations« avtorjev Larsen in Wade (2008) (v nadaljevanju: priročnik) ter dopolnitev, razširitev in prilagoditev določenih spoznanj na naše razmere. Namen dela je prikazati obrambo delovanje kot kompleksno aktivnost, ki vsebuje ogromno načrtovanja, aktivnosti in usklajevanja, ki nikakor ni pasivna dejavnost in zgolj reagiranje na sovražnikov napad. Tekom zaključne naloge si prizadevam na kratek, grafično nazoren, razumljiv in zgoščen način opisati primarne defenzivne naloge, namen defenzivnega delovanja, značilnosti, organizacijo, načrtovanje in pripravo ter izvedbo mobilne obrambe, obrambe območja, umika in zadrževanja iz perspektive majhnih enot.

Cilj zaključne naloge je izdelati gradivo, ki bo skupaj z ostalimi zaključnimi nalogami kandidatov »Učne skupine pehota 22. generacije Šole za častnike«, predstavljalo prevod omenjenega priročnika ter dopolnitev, razširitev in prilagoditev določenih spoznanj na naše razmere. Zbrano gradivo bo v slovenskem jeziku predstavljalo zbirko spoznanj moderne doktrine in bo v pomoč vsem, ki se ukvarjajo z načrtovanjem, izvajanjem ali ocenjevanjem taktičnega delovanja na nižjih ravneh.

1.3 METODE DELA

V samem začetku izdelave zaključne naloge je bilo potrebno vso gradivo prevesti iz angleškega v slovenski jezik. To je zahtevalo uporabo metode prevajanja. V nadaljevanju je sledila metoda analize prevedenega besedila ter prilagoditev določenih spoznanj na slovenske razmere. V osrednjem delu izdelave gradiva je glavnina zaobjemala analizo sekundarnih virov, ki so proučevali enako tematiko. Na tem mestu je šlo za pregled in uporabo ameriških »Field Manual«, strokovne slovenske literature in taktičnih priročnikov ter zaključnih nalog kandidatov Šole za častnike. Tekom celotne izdelave zaključne naloge pa sem uporabil opisno ali deskriptivno metodo, saj je bistvena aktivnost opis in predstavitev defenzivnega bojnega delovanja.

Na tem mestu je pomembno poudariti, da je večina vsebine zaključne naloge rezultat prevoda prej omenjenega priročnika, zato sem zaradi načela preglednosti in sistematičnosti citiranje na koncu vsakega odstavka opustil. Ne glede na to, da je večina vsebine produkt prevoda, pa so ostale vsebine, ki se jih dodal ali prilagodil, ustrezno citirane.

1.4 STRUKTURA ZAKLJUČNE NALOGE

Zaključna naloga je razdeljena na 8 vsebinsko ločenih poglavij. Struktura osrednjega dela zaključne naloge sovпада s strukturo priročnika »The small unit tactics smartbook : leader's reference guide to conducting tactical operations« in sicer natančneje s strukturo tretjega poglavja – Defensive operations. V določenih poglavjih in podpoglavjih so dodana spoznanja, primerjave in razmisleki iz ostalih virov, kar je tudi smiselno označeno.

V uvodu so opredeljene teoretične predpostavke in osnova za delo zaključne naloge, njeno izhodišče, namen in cilji procesa ter struktura zaključne naloge.

Drugo poglavje nam predstavi teoretično obrambno delovanje, njegove oblike, namen, načela in značilnosti obrambnega delovanja na splošno.

Tretje poglavje obravnava tematiko mobilne obrambe, njene organizacije, načrtovanja in priprave ter izvedbo z vidika nižjih taktičnih enot. V sklepnem delu so podani razmisleki in napotki, ki povežejo celotno poglavje v smiselno celoto.

Četrto poglavje obravnava tematiko obrambe območja, njene organizacije, načrtovanja in priprave ter njeno izvedbo z vidika nižjih taktičnih enot. Veliko uporabno vrednost ima tudi del, kjer so opredeljene prioritete dela v obrambi in kjer je primer četrtega SOP-ja za izvedbo.

Peto poglavje obravnava povratno delovanje, ki zaobjema umik, zadrževanje in prosti umik.

Šesto poglavje obravnava različne obrambne tehnike nižjih taktičnih enot. Gre za naslednje tehnike: obramba območja, obramba bojnega položaja, obramba odporne točke, obramba parametra/krožna obramba, obramba zadnjega pobočja.

Sedmo poglavje ne sovпада z omenjenim priročnikom, saj je to poglavje produkt analize ostalih virov, ki obravnavajo poveljevanje in kontrolo v obrambi.

Osmo poglavje je zaključek, v katerem so opredeljene ugotovitve ter predlogi.

2 DEFENZIVNE OPERACIJE

Obrambne operacije so bojne operacije izvedene z namenom odvrniti sovražnikov napad, pridobiti čas, gospodariti s silami ter ustvariti primerne pogoje za izvedbo ofenzivnega ali stabilizacijskega delovanja. Obramba kot sama, običajno ne more doseči odločitve. Vsekakor pa lahko ustvari primerne pogoje za izvedbo protinapada, s katerim branilec ponovno pridobi iniciativo. Defenzivne operacije lahko tudi ustvarijo ščit, za katerim se lahko odvijajo stabilizacijske operacije. Delujejo kot protiutež sovražnikovim ofenzivnim operacijam. Porazijo sovražnikove napade, uničujejo sovražnikove sile, kolikor je mogoče. Defenzivne operacije prav tako ohranjajo fizični vpliv (kontrola) nad ozemljem, viri ter civilnim prebivalstvom. Defenzivne operacije skušajo obdržati ozemlje, ščititi civilno prebivalstvo in varovati kritične zmogljivosti pred sovražnikovim napadom. Lahko so uporabljene z namenom pridobiti čas in gospodariti s silami, da se lahko druge izvajajo ofenzivne naloge.

Uspešne defenzivne operacije vsebujejo naslednje značilnosti:

- Priprava
- Zaščita
- Oviranje
- Združen učinek
- Fleksibilnost

Uspešne defenzivne operacije so agresivne. Poveljniki uporabljajo vsa razpoložljiva sredstva, da ovirajo sovražnikove sile. Ovirajo in razbijajo napadalce, jih izolirajo ter preprečijo vzajemno delovanje z namenom poraziti jih v celoti. Izolacija vključuje obširno uporabo poveljevanja in kontrole. Branilci si prizadevajo povečati svojo svobodo manevra, hkrati pa to omejevati sovražniku. Poveljniki v obrambi izkoristijo vsako priložnost, ki se ponudi, da preidejo v ofenzivno delovanje, tudi če le za kratek čas. Ko so napadalčeve izgube prevelike, se začne obotavljati in takrat iniciativa preide v roke obrambe. Takšne situacije so primerne za protinapad. Situacije, primerne za izvedbo protinapada pa ne trajajo dolgo, sile v obrambi morajo zato udariti hitro takrat, ko je napadalec nezmožen nadaljevati z bojnim delovanjem. Pogoji morda ne podpirajo takojšnje ofenzivne operacije med uvajanjem enot. V teh primerih prvotno postavljene sile izvajajo obrambo, medtem pa se združene sile pripravljajo na protinapad. Prvotno postavljene sile morajo biti dovolj močne, da lahko odvrnejo napad, napadejo ali se uspešno branijo.

2.1 PRIMARNE NALOGE OBRAMBNEGA DELOVANJA

Na operativnem nivoju lahko sovražnikovo ofenzivno delovanje prisili združene bojne skupine, da izvajajo velike obrambne operacije. Takšne operacije lahko zahtevajo poraz ali preprečitev napadov preko mednarodnih meja, poraz konvencionalnih napadov ali ustavitev morebitne mobilizacije uporniškega gibanja. Operativna obramba je lahko izvedena kjerkoli v operativnem območju.

Naslednje primarne naloge lahko povezujemo z obrambnim delovanjem. Poveljniki, ki izvajajo obrambne postopke, združujejo te naloge, da zadostijo dani situaciji.

2.1.1 Mobilna obramba

Pri izvajanju mobilne obrambe izvajalec obrambe zadrži večji del razpoložljivih sil, ki jih kasneje uporabi kot udarno silo pri izvedbi protinapada. Mobilna obramba zahteva dovolj veliko globino, kar omogoči sovražnikovim silam napredovanje do točke, kjer so izpostavljeni

protinapadu. Obramba loči napadne sile od njene podpore ter ovira sovražnikovo poveljevanje in kontrolo. Ko se sovražnikove sile razvijejo pred obrambnimi položaji, s čimer izgubijo hitrost in organiziranost, jih izvajalec obrambe preseneti in uniči z izvedbo močnega protinapada.

2.1.2 Obramba območja

Pri izvedbi obrambe območja je izvajalec skoncentriran na preprečitev dostopa sovražnikovih sil do določenega območja za določen čas z omejevanjem njihove svobode manevra ter jih kanalizira v cono smrti. Izvajalec obrambe mora obdržati ozemlje/območje, katerega pa mora napadalec kontrolirati, če želi napredovati. Sovražnikove sile so potisnjene v številne cone smrti, kjer so napadene iz ognjenih položajev, ki so med sabo vzajemno podprti. Sovražnik je uničen predvsem zaradi ognjenega delovanja. Večina sil v obrambi je uvedena na obrambne položaje, medtem ko je preostanek v rezervi. Rezerva se uporabi za ohranitev neokrnjenosti obrambe v obliki okrepitev ali protinapada.

2.1.3 Povratno delovanje

Povratno (retrogradno) delovanje sestavlja organiziran premik stran od sovražnika. Vsebuje: zavlačevanje, umik in prosti umik. Namen povratnega delovanja je pridobiti čas, ohraniti sile, postaviti sovražnika v zanj neugodni položaj ali se izogibati bojnemu stiku zaradi neugodnih pogojev.

Mobilni in statični elementi v obrambi

Vse tri primarne naloge obrambnega delovanja vključujejo tako mobilne kot statične elemente. Pri izvajanju mobilne obrambe statični položaji pripomorejo h kontroli globine in širine sovražnikovega prodora ter k ohranitvi ozemlja, s katerega se izvede protinapad. Med izvajanjem obrambe območja poveljniki združujejo mobilne patrulje, enote za zavarovanje, sisteme za zgodnje opozarjanje in enote v rezervi, da pokrivajo mrtve prostore ali praznine v obrambnem sektorju. Pri povratnem delovanju nekatere enote izvajajo mobilno obrambo ali obrambo območja sočasno z izvajanjem nalog zavarovanja ostalih enot, ki izvajajo natančne in kontrolirane manevre ali se umikajo. Vloga statičnih elementov je fiksirati, motiti, preusmeriti ali blokirati napadalca in pridobiti čas, da se lahko ostale sile umaknejo. Mobilni elementi neprestano izvajajo manever z namenom sovražnika zмести in preprečiti njegovo izkoriščanje uspeha.

2.2 NAMEN DEFENZIVNIH OPERACIJ

Sile v obrambi so pripravljene na sovražnikov napad ter ga pričakujejo. Čakanje na napad pa ni zgolj pasivna aktivnost. Poveljniki izvajajo agresivne naloge na področju obveščevalne dejavnosti in izvidovanja z namenom odkriti sovražnikove sile ter jim onemogočiti, da bi sami pridobili podatke o naših položajih, silah in zmogljivostih. Sile v obrambi vzpostavljajo kontakt s sovražnikom z ognjenim delovanjem, motilnimi napadi in ostalim varnostnim delovanjem z namenom oslabiliti sovražnika, preden doseže glavno območje spopada. Poveljniki uporabijo združeno delovanje z bojnimi skupinami, da napadejo sovražnikove šibke točke in prevzamejo iniciativo.

Glavni namen defenzivnega delovanja je spraviti sovražnika v neugodne okoliščine, ga zavesti, ugotoviti njegove slabosti, ga poraziti in pridobiti pobudo. Poveljnik izkorišča zemljišče tako, da prisili sovražnika v takšno območje spopada, ki daje prednost lastnim silam ter sovražniku prepreči pridobivanje informacij o naših silah.

Bataljon izvaja defenzivno delovanje z namenom, da (Božič, Petek, Škerbinc, Zakrajšek, 2007):

- Porazi ali uniči sovražnika.
- Zmanjša sovražnikovo sposobnost ofenzivnega delovanja, kar povzroči neuspešen napad.
- Poveča ranljivost sovražnika s tem, da ga prisili h koncentraciji njegovih sil.
- Ne dopusti sovražniku vstopa v določenem območju, da lahko odločilno deluje drugje.
- Se pripravi za nadaljevanje ofenzivnega delovanja.
- Ustvari ugodne razmere za izvajanje ofenzivnega delovanja.
- Pridobi čas.

Protinapad

Za izvedbo protinapada veljajo enaki principi kot za napad. Časovna usklajenost je ključnega pomena. Za doseganje odločilnega delovanja se protinapad izvaja, kadar je sovražnikova bojna formacija med napadom razširjena, razpršena in neorganizirana. Protinapad lahko izvaja enota, ki je za to predvidena. Lahko je oblikovana v smislu rezerve ali s strani podrejene enote, ki ima vnaprej podano poslanstvo za izvedbo protinapada. Izveden je lahko v skladu s poveljnikovim konceptom delovanja oziroma bolje rečeno, v obliki načrtovanega dejanja ali pa takojšnja reakcija s strani podrejene enote, odvisno od situacije. Vsi preizkusi protinapada naj bodo izvedeni v pogojih, v katerih se bo dejansko odvijal boj. Protinapadi so najučinkovitejši proti sovražniku, ki se je ustavil (FM 7-10, 1990, str. 5-20).

A. Protinapad je lahko izjemno učinkovit, kadar je izveden s strani majhnih enot, ki so del decentralizirane, nelinearne obrambe. V kombinaciji z zasedo, ki ima namen zaustaviti in dezorganizirati napadalca, lahko majhna enota za izvedbo protinapada doseže nadvlado. V primeru, da napad ni odločilen, lahko sile prekinajo bojni stik ter preidejo v stik drugje.

B. Protinapadi večjega obsega, ki so ključnega pomena v poveljnikovem konceptu, zahtevajo dodatno načrtovanje, koordinacijo in preskuse. Običajno je obramba organizirana z namenom, da postavi sovražnika v položaj, kjer je lahko izvedba protinapada odločilna. Časovna usklajenost, naloge in ognjeni načrt morajo biti razumljivi celotni enoti. V idealnem primeru so sile za izvedbo protinapada locirane v kitem in maskiranem položaju, kjer potrebujejo minimalno razdaljo premika za začetek naskoka ali ognjenega delovanja. Dlje kot se premaknejo, tem bolj verjetno je, da jih bo sovražnik identificiral in reagiral na njihov napad.

C. Kadar četna rezerva izvede protinapad, preide v težišče delovanja in pridobi prioriteto uporabe ognjene podpore. Rezerva se izogiba prijateljskim položajem, izvede hiter odločilni naskok ter očisti območje preboja. Vsak vojak iz voda na morebitnih prednjih položajih postane pridodan rezervi. Ko je ukazan protinapad, se mora izoblikovati nova rezerva. V trenutku, ko poveljnik uvede rezervo v protinapadu, mora poročati nadrejenemu poveljstvu.

D. Vsaka podrejena enota lahko izvede takojšen protinapad, če je v položaju z zadostno bojno močjo, ki bo kos sovražniku ter to delovanje podpira poveljnikov koncept delovanja. Takšno fleksibilnost omogoča načrt delovanja v različnih razmerah, ki vključuje lokacijo zbirnih točk, morebitnih položajev podpornih enot in območij smrti.

Vojaške sile izvajajo obrambne operacije z naslednjimi cilji:

Odvrniti ali poraziti sovražnika med izvajanjem ofenzivnih operacij

Primarni namen obrambe je odvrniti ali poraziti sovražnikovo ofenzivno delovanje. Uspešno izvedena obramba zadrži sovražnikova dejanja in ustvari priložnost, da lahko branilec

prevzame iniciativo. Obrambne operacije lahko odvrnejo morebitnega agresorja v primeru, da bi zlom zavezniške obrambe predstavljal prevelik strošek.

Pridobiti čas

Poveljniki lahko izvajajo obrambo z namenom pridobiti čas. Takšno obrambno delovanje lahko uspe z upočasnjevanjem ali zaustavljanjem napada, hkrati pa omogoči prijateljskim silam dovolj časa, da okrepijo postavljeno obrambo. Zavlačevalni postopki zamenjajo prostor za čas, ki je potreben za izboljšanje obrambe, izpostavijo sovražnikove sile združenemu napadu in omogočijo pripravo protinapada.

Doseči gospodarnost sile

Obrambna je prav tako uporabna, da se doseže ekonomična uporaba sile. Prebrisana uporaba zemljišča, globine in varnostnega delovanja prijateljskim silam omogoči, da ekonomično ravnajo z viri, sredstvi, ki jih potrebujejo za postavitve obrambe. To poveljnikom omogoča osredotočanje bojne moči za izvedbo ofenzivnega delovanja.

Obdržati ključno zemljišče

Poslanstvo številnih defenzivnih operacij je obdržati ključno zemljišče. Takšne obrambe so potrebne, da se prepreči sovražnikovim silam zavzetje zemljišča, ki je tako kritično, da je izid bitke ali spopada odvisen od zavzetja le-tega. V operacijah, kjer so v ospredju stabilizacijske naloge, prijateljske baze postanejo del ključnega terena.

Zaščiti prebivalstvo, kritične vire in infrastrukturo

Obramba lokalnega prebivalstva in vitalnih virov podpira stabilizacijsko delovanje in omogoča oboroženim silam pridobitev večje podpore s strani lokalnega prebivalstva. Oborožene sile ščitijo vojaška in civilna območja, ki so pomembna za uspeh operacije in nudijo posredno podporo operacijam drugod po svetu. Doseganje tega cilja se prične s postavljanjem obrambnih položajev okrog oporišč in baz, kar zagotavlja svobodo delovanja. Zaščita virov je še posebej pomembna v protiuporniškem delovanju, kjer imajo določena poslopja večjo gospodarsko in politično vrednost kot vojaško taktično.

Pridobiti obveščevalne podatke

Tako kot v ofenzivnem delovanju se tudi pri izvajanju defenzivnih operacij pridobijo obveščevalni podatki. Čim uspešnejša je obramba, tem več obveščevalnih podatkov se pridobi o sovražniku. V okviru izvajanja obrambe se lahko organizira določena faza, v kateri se pridobijo poveljnikove kritične informacije o sovražnikovem napadu in težišču delovanja.

2.3 ZNAČILNOSTI OBRAMBE

Za ofenzivna delovanja je značilna odločilnost pri doseganju poslanstva, pri obrambi pa zmožnost izpolnitve poslanstva izvira iz njene moči. Svojevrstna moč v obrambi vsebuje branilčevo sposobnost, da posede obrambne položaje pred izvedbo napada in uporabi razpoložljiv čas za pripravo obrambe. Značilnosti obrambe so naslednje:

2.3.1 Priprava

Obramba ima svojevrstno moč. Branilec prispe v območje spopada pred napadalcem in uporabi razpoložljiv čas za pripravo obrambe. Izvajalec obrambe preuči zemljišče in izbere

ognjene položaje, ki omogočajo skoncentrirano veliko ognjeno moč na predvidene avenije pristopa sovražnika. Položaji združujejo naravne in izdelane ovire, ki kanalizirajo napadalne sile v območje delovanja. Obrambne sile se koordinirajo in izvajajo preskuse na zemljišču, s čimer se do potankosti seznani z vsemi njegovimi značilnostmi. Prav tako postavljajo sile za zaščito ter izvidovanje v celotnem območju spopada. Te priprave povečajo učinkovitost obrambe. Priprave se končajo komaj takrat, ko se prične spopad ali se delovanje spremeni v povratno/retrogradno. Do takrat se priprave izvajajo neprestano. Priprave v globini (v drugem, tretjem ešalonu) se izvajajo kljub boju na prvih obrambnih položajih.

2.3.2. Zaščita

Poveljniki zaščitijo svoje sile preko varnostnega delovanja, ukrepov za zaščito sil in operacij pridobivanja obveščevalnih podatkov. Varnostno delovanje pripomore k zavajanju sovražnika glede lokacije lastnih sil, zmogljivosti in slabosti. Prav tako skušajo zadrževati ali poraziti sovražnikove sile, ki izvidujejo. Ti ukrepi so del sistema za zgodnje opozarjanje, ki hkrati motijo sovražnikov napad zgodaj in neprestano. Ukrepi za zaščito sil ohranjajo bojno moč. Ofenzivne operacije za pridobivanje informacij nenatančno prikazujejo prijateljske sile in zavajajo sovražnikove poveljnike skozi vojaško zavajanje, varnostno delovanje in elektronsko bojevanje. Ti ukrepi prispevajo k branilčevi zaščiti.

Obstaja veliko načinov kako zaščititi četo pred tem, da jo odkrijejo ali napadejo s presenečenjem. Eni načini so pasivni, drugi pa aktivni. Vsi ti načini pa morajo biti zajeti v načrtu obrambe in so podani med kontrolnimi ukrepi (Sajovic, 2009).

Pasivni varnostni ukrepi:

- Razpršenost vozil in vodov
- Uporaba maske, prikritosti in kritja
- Uporaba radijske tišine
- Izključitev virov toplote
- Zmanjšanje hrupa
- Omejitev premikov med položaji
- Omejena uporaba svetlobe
- Antene postavljene čim nižje
- Ne uporabljati možnih območij za cilje artilerijskega ognja

Aktivni varnostni ukrepi:

- Vzpostavitev opazovalnic
- Izvajanje varnostnih patrulj
- Uporaba naprav za zgodnje opozarjanje
- Uporaba JRKBO opozorilne opreme
- Uporaba straže

2.3.3 Oviranje

Branilec ovira napad, tako da ovira hitrost in usklajevanje z dejanji, ki bi omogočali sovražnikovo združeno ognjeno delovanje. Postopki oviranja skušajo podreti sovražnikov načrt, s tem pa tudi sam napad. Metode vključujejo uničenje sovražnikovih izvidniških patrulj oziroma jih speljati na napačno zemljišče, razbitje sovražnikove formacije, izolirati njegove sile in napadati ali motiti njegove sisteme. Branilec nikoli ne dovoli napadalcu, da se popolnoma pripravi. Uporabljajo motilne napade, da preprečijo napadalcu kopičenje bojne moči in izvajajo protinapade, preden se lahko sovražnik konsolidira. Branilci se osredotočajo

na ofenzivne operacije za pridobivanje informacij o sovražnikovem poveljevanju in kontroli, hkrati pa na neprestano oviranje sovražnika.

Obramba uporablja ovire, da sovražnika izpostavi, ga kanalizira in upočasnjuje njegovo napredovanje v načrtovanem območju spopada. Sile uporabljajo minsko-žične ovire v mrtvem prostoru, ki ne more biti krit z neposrednim ognjenim delovanjem.

2.3.4 Združevanje učinkov

Izvajalec obrambe si prizadeva združiti učinke uničujoče bojne moči in to preusmeriti z namenom podpreti odločilno operacijo. Z namenom pridobiti prednost na odločilnih točkah, izvajalec obrambe vzame v zakup tveganje v nekaterih območjih, da lahko drugje obdrži sile in po potrebi oblikuje rezervo. Hkrati pa izvaja manever z namenom, da pridobi lokalno premoč na točki odločitve. Branilec se lahko odreče določenemu zemljišču, da pridobi čas, da skoncentrira sile.

Poveljniki sprejmejo tveganje na določenem območju, da povečajo/združijo učinke drugje. Ovire, sile za zavarovanje in ognjeni sistemi lahko prispevajo k zmanjšanju tveganja. Glede na to, da koncentriranje sil povečuje grožnjo o velikih izgubah zaradi orožij za množično uničevanje, poveljniki uporabljajo zavajanje in prikritost svojega koncentriranja sil.

2.3.5 Fleksibilnost

Obrambne operacije zahtevajo fleksibilno načrtovanje. Načrtovanje se osredotoča na priprave glede globine, uporabo rezerv in zmožnosti premaknitve težišča delovanja. Poveljniki pripomorejo k fleksibilnosti z določanjem dopolnilnih položajev, z načrtom protinapada in pripravo na le-tega.

Načela obrambe:

Glavna naloga voda v obrambi je s pravilnim razvrščanjem zagotoviti čim bolj učinkovito ognjeno moč. Bojni položaji bodo izbrani tako, da bodo odbijali sovražnika pred vdorom na bistveno in ključno zemljišče ter pokrivali izbrano območje koncentracije ognja. Ne glede na to, ali je obramba pripravljena na hitro ob stiku ali brez njega, ostanejo ključna načela za bojevanje v bitki enaka. Ta načela so (Bavdek, str. 85):

- globina,
- medsebojna podpora,
- krožna obramba,
- zavajanje in prikrivanje-maskiranje,
- rezerve,
- napadalni duh.

3 MOBILNA OBRAMBA

Mobilna obramba je tip obrambnega delovanja, ki se osredotoča na uničenje ali poraženje sovražnika preko odločilnega napada z napadnimi silami. Osredotoča se na uničenje napadalnih sil z dopuščanjem njihovega napredovanja do položaja, kjer so izpostavljene protinapadu in obhodnemu manevru. Poveljnik zadržuje večino svoje bojne moči v napadnih silah za izvedbo odločilne operacije - močan protinapad. Najmanjši potreben nivo bojne moči prenese v sile, ki fiksirajo sovražnika ter izvajajo operacije za oblikovanje razmer, da nadzorujejo globino in širino sovražnikovega napredovanja. Sile za fiksiranje prav tako obvladujejo zemljišče, s katerega napadne sile izvedejo odločilni protinapad. Na drugi strani pa se obramba območja osredotoča na obvladovanje zemljišča s pritegnitvijo sovražnika v zaporedje spojenih položajev, kjer je lahko uničen z ognjenim delovanjem.

Majhne taktične enote običajno ne izvajajo mobilne obrambe zaradi njihove nezmožnosti vključevati se v številne spopade raztezajoče skozi širino, globino in višino območja operacije s hkratnim uvajanjem napadnih sil, sil za fiksiranje ter rezerve. Običajno so napadne sile v mobilni obrambi sestavljene iz polovice ali dveh tretjin bojne moči branilca. Manjše enote običajno izvajajo obrambo območja ali zadrževanje v sestavi sil za fiksiranje, kadar poveljnik oblikuje sovražnikov prodor ali pa delujejo v sestavi napadnih sil. Možno jih je tudi uporabiti kot del rezerve.

METT-TC faktorji lahko narekujejo, da enota izvede mobilno obrambo, kadar se brani pred sovražnikom, ki ima večjo bojno moč, a je manj mobilen. Poveljnik lahko tudi uvede mobilno obrambo, kadar brani veliko območje operacije, brez točno določenih avenij pristopa, običajno na odprtem, ravninskem zemljišču. Mobilna obramba je primerna v okolju, kjer lahko sovražnik uporabi orožje za množično uničevanje, saj ta tip obrambe zmanjšuje ranljivost obrambe ter hkrati ohranja svobodo delovanja.

Tudi ostali avtorji postavljajo enake temelje pri proučevanju mobilne obrambe. Bavdek (str. 82) navaja, da je namen premične obrambe ta, da se bistvena delovanja (poišči, pripravi, udari) raje združi za uničenje sovražnika kot pa za zasedbo zemljišča. Obramba ne more potekati v celoti z mobilnimi silami brez statičnih pozicijskih elementov. Potreba po povečani mobilnosti izvira iz težavnosti pokrivanja fronte z med seboj podpiranim ognjem in hkratnim doseganjem globine v obrambnem območju. Pokriti je potrebno mrtve prostore in vzpostaviti močno mobilno rezervo, ki je zadržana v globini za uničenje sovražnika v primeru preboja obrambne linije. V tej obliki obrambe je sovražnikovo napredovanje preprečeno, ko utira svojo pot v in skozi glavno obrambno območje s kombinacijo oslabitve sestave dobro postavljenih in vkopanih položajev ter ovir v globini z delujočimi mobilnimi silami med njimi. Dokončno uničenje sovražnika se doseže z oklepno rezervo, ki deluje napadalno.

3.1 ORGANIZACIJA

Poveljnik organizira svoje sile na dve glavni enoti – sile za fiksiranje in napadne sile. V mobilni obrambi, sile za izvidovanje in zavarovanje, rezerva in dopolnilne sile izvajajo enake naloge kot v obrambi območja. Kljub podobnim nalogam pa mora poveljnik izdelati vse potrebne prilagoditve glede organizacije sil, preden jih uvede v boj.

3.1.1 Sile za fiksiranje

Organizirane s strani poveljnika, z minimalno bojno močjo, ki je potrebna za doseg poslanstva, sile za fiksiranje usmerjajo, blokirajo in zadržujejo napadalca. Skušajo oblikovati

sovražnikov prodor ali obvladovati njegovo napredovanje. Običajno ima na voljo največ sredstev za oviranje izmed vseh sil v obrambi. Sile za fiksiranje lahko izvajajo obrambne postopke preko znatne širine glavnega območja spopada. Vendar morajo biti v hipu pripravljene, da zaustavijo in obdržijo zemljišče ter podpirajo napadne sile pri njihovi izvedbi. Delovanje sil za fiksiranje ustvari pogoje za odločilni napad s strani napadnih sil na primerni taktični lokaciji. Sile za fiksiranje izvajajo svoj del bitke prvenstveno kot kombinacija obrambe območja in zadrževalnega delovanja. Rezultat delovanja sil za fiksiranje so operacije za oblikovanje razmer.

3.1.2 Napadne sile

Napadne sile se odločno spopadejo s sovražnikom, ko postane izpostavljen v njegovih poskusih premagati sile za fiksiranje. Pojem »napadne sile« je bolj primeren od pojma »rezerva«, ki pomeni silo, ki bojno ne deluje. Napadne sile so vključene v bojno delovanje in imajo zmožnosti za izvedbo odločilnega protinapada, ki je del mobilne obrambe.

Napadne sile sestavlja večino bojne moči, ki je na voljo poveljniku, ki izvaja protinapad. Napadne sile so združene sile, ki imajo večjo bojno moč in mobilnost kot sovražnik, ki napada. Poveljnik upošteva učinke presenečenja med določanjem relativne bojne moči napadnih sil in njene ciljne, sovražnikove enote. Napadne sile so običajno namensko organizirane z vso bojno podporo in podporo zagotovitve delovanja še preden so uvedene v nalogo. Poveljnik prav tako vključi bojne inženirce, kot del napadnih sil, ki olajšujejo mobilnost in prehodnost.

Napadne sile so ključ do uspešno izvedene mobilne obrambe. V primeru, da ni priložnosti za izvedbo protinapada, branilec prerazporedi svoje sile za ponovno vzpostavitev pogojev za uspeh. Napadne sile morajo biti enako ali še bolj mobilne kot sovražnikove sile. To mobilnost lahko pridobijo skozi primerno organizacijo sil, izvajanje operacij za oviranje in upočasnitev sovražnika in izvajanje operacij za povečanje mobilnosti, ki omogočajo hitrejše premikanje prijateljskih enot. Napadne sile zahtevajo dostop do številnih smeri, saj se napadajoč sovražnik običajno razvije v globino, s čimer bi branilcu preprečil svobodo delovanja.

Mobilna obramba je pri svojem pristopu razgibana. Sredstva za oviranje kot so mine, improvizirana eksplozivna sredstva, minometi ter rakete so uporabljena za oviranje sovražnikovega delovanja.

3.2 NAČRTOVANJE IN PRIPRAVA

Ključ do uspešno izvedene mobilne obrambe je integracija in sinhronizacija vseh razpoložljivih virov, ki maksimizirajo bojno moč sil v obrambi, še posebej pa napadnih sil. Poveljnik doseže integracijo in sinhronizacijo, kjer lahko uporabi njune združene učinke v odločilnem času in prostoru.

Priprave za izvedbo mobilne obrambe vsebujejo razvijanje obrambnih položajev sil za fiksiranje območij spopada. Poveljnik agresivno uporablja svoje izvidniške vire, da sledi sovražnikovim enotam, medtem ko se približujejo. Inženirji sodelujejo pri izvedbi izvidovanja linijskih objektov in območij, da najdejo in analizirajo obstoječe poti. Izboljšujejo obstoječe poti in odpirajo nove prehode.

3.3 IZVEDBA MOBILNE OBRAMBE – IZ VIDIKA NIŽJIH TAKTIČNIH ENOT

FM 3-90 »Tactics« (2001) deli izvedbo mobilne obrambe v pet faz. Dolžina in narava vsake faze, če se sploh pojavi, se razlikuje od situacije do situacije, seveda glede na faktorje METT-TC. Faze defenzivnih operacij so: vzpostavitev in vzdrževanje stika s sovražnikom, oviranje, fiksiranje, manever ter spremljanje.

Mobilna obramba uporablja številne obrambne parametre, ki so povezani med seboj ter se medsebojno podpirajo. Uporabijo se vsi principi obrambe – ovire, koordiniran ogenj, izvidovanje ter rezerva.

3.3.1 Vzpostaviti in vzdrževati stik s sovražnikom

Poveljnik, ki izvaja mobilno obrambo, se osredotoča na odkritje natančne lokacije sovražnika in njegove moči, da poveča učinkovitost napadnih sil. Sile za zavarovanje ali sile za fiksiranje potrdijo sovražnikovo varianto delovanja in glavne avenije pristopa. Poveljnik običajno uporabi izvidniške patrulje ali sile za zavarovanje za določitev lokacije sovražnikovih rezerv in sil drugega ešalona. Zgodnje zaznavanje sovražnikove odločilne operacije izboljša poveljnikov reakcijski čas, ko lahko prilagaja položaje sil za fiksiranje in oblikuje sovražnikov prodor, kar pa hkrati pripomore k hitrejši uvedbi napadnih sil. Poveljnik napadnih sil potrebuje čim bolj ažurne informacije o sovražnikovih položajih, da zagotovi napadnim silam, da se lahko spopadejo s sovražnikom v najbolj ugodnem času in lokaciji.

3.3.2 Ovirati sovražnika

Pri mobilni obrambi, poveljnik izvaja operacije za oblikovanje razmer, s katerimi oblikuje sovražnikov prodor v glavno območje spopada in ovira sovražnikovo uvajanje novih sil v boj. Te operacije za oblikovanje razmer pomagajo pri izgradnji predpogojev za uvajanje napadnih sil z izoliranjem cilja in uničenjem sovražnikove linije poveljevanja in kontrole, logistične podpore in rezerv. Kadarkoli je mogoče, poveljnik uporablja to oblikovanje razmer z vključevanjem ofenzivnih operacij za pridobivanje informacij, da je učinek hkraten z učinkom uvedbe napadnih sil. Da se pridobi hitrost, ki bi začasno onemogočila sovražnikovo poveljevanje in kontrolo, je potrebno povečati intenziteto operacij za oblikovanje razmer z uvedbo napadnih sil.

3.3.3 Fiksirati sovražnika

Fiksiranje sovražnika sestavlja drugo polovico operacij za oblikovanje razmer in se izkazuje v vzpostavitvi pogojev, ki so potrebni za odločilne operacije napadnih sil. Običajno poveljnik obrambnih sil dovoljuje sovražnikovim silam njihov prodor v odločilno območje operacij, preden napadne sile napadejo. Sile za fiksiranje lahko uvedejo kombinacijo obrambe območja, zadrževanja in tehniko obrambe odporne točke za oblikovanje sovražnikovega prodora. Namera sil za fiksiranje ni nujno poraziti sovražnika, ampak oblikovati njegov prodor, da se izoblikuje odločilen protinapad s strani napadnih sil. Poveljnik zagotavlja, da poslanstvo in naloge podrejenih enot znotraj sil za fiksiranje sovpadajo z njegovim konceptom oblikovanja sovražnikovega prodora. Obrambnim položajem znotraj sil za fiksiranje se ni potrebno stikati, saj sile vsebujejo zgolj minimum potrebne bojne moči za doseg poslanstva.

3.3.4 Manever

Poveljnikovo razumevanje situacije je kritično za vzpostavitev pogojev, ki sprožijo premikanje napadnih sil in pri določanju splošnega območja, na katerem se bo izvedel protinapad. Razumevanje situacije vsebuje identifikacijo tistih točk v času in prostoru, kjer se protinapad izkaže za odločilnega. Sovražnikove sile kot cilj ali območje spopada običajno označujeta odločilno točko. Štab sinhronizira aktivnosti enote v času in prostoru, da učinkovito združuje učinke napadnih sil.

Aktivnosti napadnih sil so odločilne. Poveljniki sistemi izvidovanja, zavarovanja in obveščevalne dejavnosti se osredotočajo predvsem na spremljanje sovražnikovega napredovanja. Poveljnik napadnih sil neprestano sprejema informacije in spremembe bojne situacije, kar mu omogoča uravnavanje njegovega protinapada v primeru, da je nujen za porazenje sovražnika. V trenutku, ko sovražnik prične z napadom, se katerikoli vnaprej poslani elementi napadnih sil umaknejo v zbirno območje ali na jurišne položaje, se pripravijo na protinapad.

Sovražnik si prizadeva odkriti moč, sestavo in lokacijo enot, ki sestavljajo sile za fiksiranje in napadne sile. Poveljnik uporablja sile za zavarovanje in operacije za pridobivanje informacij, da prepreči sovražniku pridobitev informacij. Poveljnik se spretno premešča, da zavaja sovražnika in s tem zaščiti sile. Njegovo načrtovanje in priprave vključujejo defenzivne operacije za pridobivanje informacij. Poveljnik običajno skuša prikazati sliko obrambe območja, medtem ko skriva obstoj in lokacijo napadnih sil.

3.3.5 Pregon

Namen vseh defenzivnih operacij je ustvariti priložnost, da se dejavnost preobrne v ofenzivno. Pri mobilni obrambi je ta priložnost preobrata običajno posledica uspeha napada napadnih sil. Poveljnik izkorišča uspeh in si prizadeva ustvariti pogoje za pregon, če je rezultat napadnih sil takšen, da ustvari pogoje za bodoče ofenzivne operacije.

Napadne sile se zberejo na enem ali več mestih, odvisno od širine območja operacije, zemljišča, sovražnikovih zmogljivosti in načrtovanega načina delovanja. Preden se začne sovražnikov napad, lahko napadne sile vse ali le nekaj svojih elementov postavijo v ospredje glavnega območja spopada, z namenom da:

- Zavedejo sovražnika.
- Posedejo lažne bojne položaje.
- Prikažejo lažno predstavo o mejah med enotami, kar je pomembno kadar sodelujejo težke in lahke sile ali mednarodno sestavljene sile.
- Izvajajo izvidovanje poti med zbirnimi rajoni napadnih sil ter morebitnimi območji spopada.

3.4 RAZMISLEKI

Na nivoju majhnih taktičnih enot je mobilna obramba vzpostavljena podobno kot patrolna baza – v uporabi je metoda trikotnika. Razlika med mobilno obrambo in patrolno bazo je ta, da mobilna obramba traja dlje časa. Kljub temu, da je mobilna obramba namenoma prikrita pred sovražnikom, je zaradi vzpostavitve ovir in utrjenih ter pripravljenih bojnih položajev bolj podobna obrambi območja kot pa patrolni bazi. Za razliko od obrambe območja je parameter mobilne obrambe oblikovan v obliki krožnega (360°) zavarovanja z namenom delovati v vseh smereh.

1. Ovire – bolje rečeno žične ovire – so postavljene v celoti okoli krožnega zavarovanja, pred vsako stranico trikotnika. Mine z usmerjenim delovanjem so natančno položene in kasneje označene na oddelčni skici sektorja.
2. Komunikacija – bolje rečeno poljski telefoni – povezave so vzpostavljene med vsemi oddelki ter poveljniškim mestom na sredini. Žica je primerno obešena in maskirana med vegetacijo ali je zakopana. Prav tako je komunikacija vzpostavljena s sosednjo enoto, ki izvaja mobilno obrambo. Ti ukrepi so nujni pri zahtevanju okrepitev ali nudenju pomoči, v primeru sovražnikovega napada.
3. Oborožitev s posadko – minometi ali ročno netrzajno orožje (netrzajni top) se nahajajo v bližini poveljniškega mesta, medtem ko so posadke puškomitraljeza na ogliščih trikotnika. Na tem mestu se prav tako nahaja rezerva, kjer počiva, se prehranjuje in izvaja ostale naloge.
4. Opazovalnice, prisluškovalnice ali izvidniške patrulje so poslane ven v naključnih vzorcih z namenom pridobiti podatke o sovražnikovih premikih v neposredni bližini. Hkrati pa so te patrulje namenjene preprečiti sovražniku pridobivanje podatkov glede velikosti, aktivnosti in lokaciji mobilne obrambe.
5. Usklajeni sekundarni sektorji ognja – so zasnovani tako, da je iz vseh položajev mogoče delovati v samo središče krožnega zavarovanja. Ta skrajni ukrep se lahko uporabi v primeru, da je ena izmed obrambnih linij prebita in je poveljniško mesto zapuščeno. Točno določen signal pomeni, da se je poveljniško mesto razpustilo in dovoljuje ognjeno delovati po poveljniškem mestu, ki ga je zasedel sovražnik. Prednost takšnega drastičnega ukrepa je dodati globino obrambi, saj lahko preostali dve stranici nemoteno delujeta po sovražniku, hkrati pa je sovražnik v stiku na dveh lokacijah.
6. Rezerve – v primeru, da je ena stranica trikotnika prebita, se tudi rezerve umaknejo s poveljniškim oddelkom. To omogoči rezervi izvedbo protinapada na sovražnikov bok ali hrbet, oziroma tam, kjer ne pričakuje stika.

4 OBRAMBA OBMOČJA

Obramba območja je vrsta defenzivnega delovanja, ki skuša sovražniku odrekati dostop do določenega ozemlja za določen čas. Njen namen ni popolnoma uničiti sovražnika. Obramba območja deluje po principu vzajemne moči med tesno povezanimi obrambnimi elementi.

Poveljnik naj izvaja obrambo območja pri naslednjih okoliščinah:

- Kadar mu je ukazano braniti ali obdržati določeno zemljišče.
- Kadar ne more zbrati napadnih sil.
- Kadar so razpoložljive sile manj mobilne od sovražnika.
- Kadar zemljišče dovoljuje naravne linije upiranja in omejuje sovražnika na nekaj točno določenih avenij pristopa, s tem pa omeji njegov manever.
- Kadar je dovolj časa, da se organizirajo položaji.
- Kadar nam zemljišče ali pomanjkanje zračne podpore ne omogoča izvajanje mobilne obrambe.
- Ko zemljišče omejuje protinapad na le nekaj možnosti.

Obramba območja obdrži nadvlado nad dano geografsko lokacijo. To je omogočeno z vzpostavitvijo fortificirane obrambne linije, s patroliranjem in uporabo rezerve. Posebna pozornost je namenjena koordiniranim in usklajenim ukrepom za nadzor ognja z namenom odbiti vsak sovražnikov napad.

Rezerva je pogosto najodločilnejši element v obrambi, saj lahko okrepi propadajočo linijo, zavzame sekundarne obrambne položaje ali izvede protinapad.

4.1 ORGANIZACIJA

Vod običajno izvaja obrambo v skladu z ukazom nadrejenega, ki lahko vsebuje naslednje osnovne tehnike:

- Obramba s sektorjev
- Obramba bojnega položaja
- Obramba odporne točke
- Obramba parametra/krožna obramba
- Obramba zadnjega pobočja

Poveljnik, ki izvaja obrambo območja, združuje statične in mobilne naloge, da doseže svoje poslanstvo. Statične naloge so običajno sestavljene iz ognjenega delovanja s pripravljenih položajev. Mobilne naloge pa izvajajo enote, ki s pomočjo ognjene baze na pripravljenih položajih izvajajo protinapad ali se premeščajo na obrambnih položajih. Poveljnik lahko uporabi rezerve in neangažirane sile za izvajanje protinapadov in motilnih napadov z namenom, da ovira usklajevanje sovražnika ali mu prepreči njegovo združevanje.

Dobro izvedena obramba območja nikakor ni statična. Dejansko je zelo aktivna, saj napreduje z bojnimi položaji, hkrati pa se v predpolju izvaja patroliranje z namenom pridobivanja informacij obveščevalnih podatkov o sovražniku. Obramba območja ima veliko globino, zato bo spremljala sovražnika in ga skušala kanalizirati že na primernih razdaljah za ognjeno delovanje.

4.1.1 Primarni položaji

Ko so primarni (primary) položaji določeni in posedeni, se mora poveljnik voda skupaj s poveljniki oddelkov pripraviti na načrtovanje in posedanje rezervnih, dopolnilnih in nadomestnih položajev, to je narejeno v skladu z ukazom poveljnika čete. Vodne in četne rezervne sile morajo poznati lokacijo vseh teh položajev.

4.1.2 Rezervni položaji

Naslednje karakteristike in razmisleki veljajo za rezervne (alternative) položaje:

- Pokrivajo isto avenijo pristopa in imajo iste sektorje ognja kot primarni položaji.
- Nahajajo se nekoliko pred, za ali na boku primarnih položajev.
- V primeru omejene vidljivosti so rezervni položaji postavljeni pred primarnimi.
- Običajno so uporabljeni, da nadomestijo ali podprejo ognjene položaje, na katerih deluje orožje z omejenim dometom – položaji pehotnega oddelka. Uporabljajo se tudi kot rezervni položaji, na katere se lahko sile umaknejo v primeru premočnega napada sovražnika, če se primarni položaji izkažejo za neprimerne ali so na voljo vojakom za počitek in ostale naloge.

4.1.3 Dopolnilni položaji

- Dopolnilni položaji (supplementary) pokrivajo avenijo pristopa sovražnika, ki je primarni položaji ne pokrivajo.
- Posedeni so v primeru specifičnih sovražnikovih dejanj.

4.1.4 Naslednji položaji

- Naslednji položaji (subsequent) pokrivajo isto avenijo pristopa in imajo iste sektorje ognja kot primarni položaji.
- Nahajajo se skozi celotno globino obrambe območja
- Posedeni so v primeru specifičnih sovražnikovih dejanj oziroma so vključeni v shemo manevra nadrejenega poveljstva.

Vod izvaja obrambno delovanje v okviru večje enote v določeni sekvenci med sabo sestavljenih in prekrivajočih se fazah:

- Izvidovanje, varnostno delovanje, ognjena priprava
- Posedanje
- Prihod sovražnikovega glavnega napada
- Sovražnikov naskok
- Protinapad
- Konsolidacija in reorganizacija

Na nivoju majhnih taktičnih enot obramba območja običajno vsebuje tri skupine, ki se rotirajo glede na tri glavne naloge – ohranjanje linije, ohranjanje rezerve in patroljiranje v ospredju.

Linija vsebuje ognjene položaje za dva vojaka in položaje za orožja s posadko. Vsebuje tudi opazovalnico/prisluškovalnico, ki je postavljena tik pred obrambno linijo. Poveljniško mesto je locirano nekoliko za linijo v bližini rezerve, je pa del linije. Poveljniška skupina ne rotira med prej omenjenimi nalogami, se le izmenjuje na počitku. Takšna organizacija dovoljuje:

- Vsaj 50% razpoložljivih sil se nahaja na obrambnih položajih ves čas.
- 25% razpoložljivih sil je organizirano v rezervo, ki nudi globino.
- 25% razpoložljivih sil je organizirano v patrulje, ki spremljajo sovražnikovo aktivnost.

Rezerva in sile za spremljanje (patrulje) sestavljajo okrog polovico vseh sil v obrambi območja. Sile na položajih sestavljajo preostalo polovico. Skupine običajno rotirajo v intervalu 2 ur.

4.2 NAČRTOVANJE IN PRIPRAVA

Vodi vzpostavijo obrambne položaje v skladu s poveljnikovim načrtom. Območja spopada označujejo z označevalnimi tehnikami, ki so predpisani z SOP-ji enote. Vod fizično označi ovire, referenčne točke, linijo odpiranja ognja. Med omejeno vidljivostjo lahko vod uporablja infrardeče svetlobne vire za označitev referenčnih točk vsakemu oddelku. Kadarkoli je mogoče, se lahko uporabi označevanje z infrardečimi in termalnimi označevalci.

A. SKICA OGNJA (Range card)

Skica ognja je skica sektorja, katerega pokriva orožje, ki neposredno ognjeno deluje. Njen namen je pomagati pri načrtovanju in nadzoru ognja. Prav tako služijo posadkam pri prepoznavanju ciljev v pogojih slabše vidljivosti in lastnih sil, ki se prerazporejajo. Ob dobri vidljivosti namerilec ne bi smel imeti težav z orientiranjem v svojem sektorju. Ob pogojih slabše vidljivosti se lahko zgodi, da ne bo poznal svojih skrajnih meja delovanja. V primeru, da namerilec postane dezorientiran in ne more locirati referenčnih točk ali označitev meja sektorja ognja, lahko uporabi skico ognja. Namerilec si naj izdelava skico ognja z namenom, da se seznani z zemljiščem v svojem sektorju. Neprestano naj ocenjuje sektor in če je potrebno, morebitne spremembe vpisuje v skico ognja (Slika 1).

Slika 1: Skica ognja z uporabo LKZO/FPL

STANDARDNA KARTA RAZDALJ – SKICA CONE DELOVANJA						
Odd <u>1</u>						Smer severa
Vod <u>2</u>						
Četa <u>2</u>						
Podatki						
Identifikacija položaja <u>OSNOVNI in REZERVNI</u>					Datum <u>26.8.2011</u>	
Orožje <u>FN MAG</u>					Vsak krog ima <u>100</u> metrov	
Št.	Smer/ odklon	Elevacija	Razdalja	Strelivo	Opis	
1	—	-10/40	800m	7.62	LKZO-FPL	
2	L220	-15/20	600m	7.62	RUŠEVINE	
3	—	+20/5	800m	7.62	LKZO-FPL (REZERVA)	
4	L110	+20/15	600m	7.62	OSAMLENA STREKA	
5	D85	+25/20	550m	7.62	KRŽIŠČE	
Opombe						

Vir: Osnutek: Bavdek, Navodilo - pehotni vod, podatki fiktivni

B. SKICA SEKTORJA

Skica sektorja prikazuje, kako se ognjeni položaji med seboj prekrivajo ter kako sta levi in desni bok obrambne linije zavarovana. Boki so zavarovani in povezani s sosednjimi enotami ali z naravnimi oziroma postavljenimi ovirami, ki preprečujejo sovražnikov pristop. V skici sektorja je prav tako določeno območje spopada, linija končnega zaščitnega ognja, lokacije minsko-žičnih ovir, opazovalnic/prisluškovalnic in rezervnih obrambnih položajev.

Oddelčna skica sektorja

Vsak poveljnik oddelka pripravi skico sektorja z namenom, da si olajša načrtovanje obrambe in izvajanje kontrole ognja. Pripravi dve kopiji skice sektorja. Eno skico odda poveljniku voda, drugo pa obdrži na svojem položaju. SOP bi naj določil, kako hitro po posedanju obrambnih položajev mora poveljnik oddelka posredovati svojo skico. Skica naj vsebuje naslednje (FM 7-8,1992, str. 2-23):

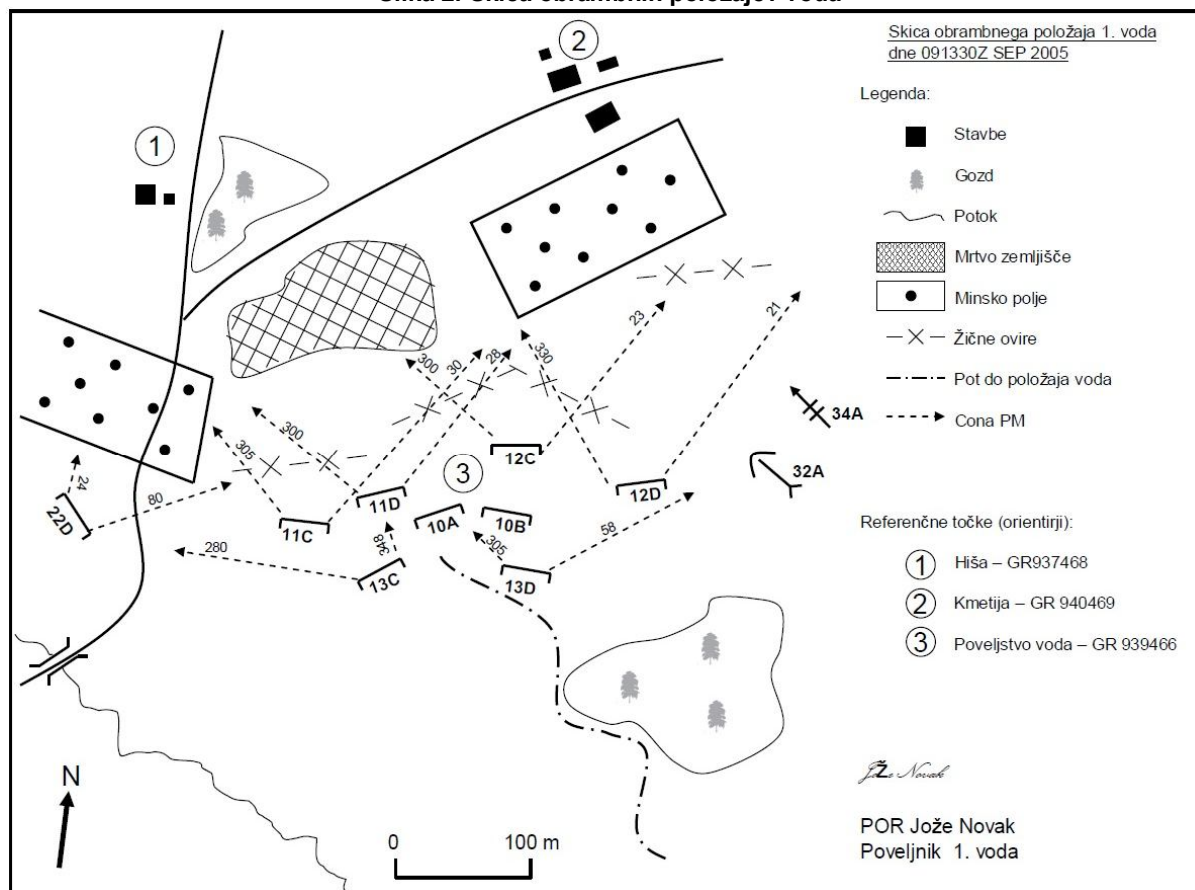
- Oznaka oddelka in voda,
- datum in čas,
- smer magnetnega severa,
- glavne značilnosti zemljišča v sektorju,
- vsak osnovni bojni položaj,
- rezervni in dopolnilni položaj,
- primarni in sekundarni sektorji ognja vsakega ognjenega položaja,
- meja delovanja,
- LKZO – Linija končnega zaščitnega ognja in osnovna smer ognjenega delovanja OSOD puškomitraljezov,
- položaji RPOO s sektorji ognja,
- oznako tipa orožja na vsakem položaju,
- lokacija opazovalnice in poveljnika oddelka,
- mrtvi prostori,
- lokacija naprav za nočno opazovanje,
- ovire, mine, fortifikacijska sredstva.

Vodna skica sektorja

Poveljnik voda preveri skice ognja in oddelčne skice sektorja. V primeru, da najde praznine ali druge pomanjkljivosti v svojem ognjenem načrtu, prilagodi postavitev orožij ali sektorje. Če najde kakršenkoli mrtvi prostor, ga pokrije z minami, bombometniki ali posrednim ognjem. Nato izdela dve kopiji vodne skice sektorja (Slika 2) – eno zase, drugo za poveljnika čete. Vodna skica naj vsebuje naslednje (FM 7-8,1992, str. 2-23):

- sektorje ognjev oddelkov,
- ognjeni položaji puškomitraljezov in RPOO in njihovi sektorji ognja, LKZO in OSOD in referenčne točke za RPOO,
- meje delovanja RPOO,
- protipehotne mine in ovire,
- načrt posredne ognjene podpore – cilji in linija končnega zaščitnega ognja,
- opazovalnice in poti patrulj,
- vodno poveljniško mesto,
- oznaka voda, čete,
- datum in čas,
- smer magnetnega severa,
- lokacija točke pobiranja ranjencev,
- lokacija naprav za nočno opazovanje, termalne kamere ostalih sredstev za opazovanje v pogojih zmanjšanje vidljivosti,
- prilagoditve v pogojih zmanjšanje vidljivosti za vzdrževanje kontrolnih ukrepov.

Slika 2: Skica obrambnih položajev voda

Vir: Bavdek, Navodilo - Pehotni vod

C. SEKTORJI OGNJA

Vsak ognjeni položaj mora biti postavljen tako, da se njegov sektor ognja prekriva s sektorjem sosednjega ognjenega položaja. To pomeni, da ima vsak ognjeni položaj na voljo podporni ogenj v sredino njegovega sektorja s strani levega in desnega ognjenega položaja. To hkrati zagotavlja, da ne glede na to, kateri del obrambe linije sovražnik napada, bo le-ta v stiku z najmanj tremi ognjenimi položaji.

Namen je uporabiti ovire in zemljišče, da upočasnimo ali ustavimo sovražnika v območju spopada. Orožja so koordinirana s prekrivajočim ognjem, da pokrivajo ovire in uničujejo sovražnika.

D. OBMOČJA SPOPADA

Območje spopada določa lokacijo, na kateri poveljnik namerava poraziti sovražnika. Uspeh kateregakoli spopada je odvisen od tega, kako učinkovito lahko poveljnik voda vključi ovire in posredno ognjeno podporo z njegovim načrtom neposrednega ognja v območju spopada, da doseže svoje poslanstvo. Na nivoju voda, razvoj območja spopada ostaja kompleksna funkcija, ki zahteva vzporedno načrtovanje in pripravo, če želi vod opraviti nalogo. Kljub tej kompleksnosti je razvoj območja spopada podoben bojnemu postopku. Poveljnik voda in njegovi poveljniki oddelkov uporabljajo standardiziran niz postopkov. Začenši z analizo faktorjev METT-TC, razvojni postopek vključuje naslednje korake:

- Identifikacija verjetnih sovražnikovih avenij pristopa
- Identifikacija sovražnikove sheme manevra
- Določitev kje uničiti sovražnika
- Načrtovati in vključiti ovire
- Postavitev oborožitvenih sistemov
- Načrtovati in vključiti posredno ognjeno podporo
- Izvajati preskus območja spopada

4.3 IZVAJANJE OBRAMBE OBMOČJA – IZ VIDIKA NIŽJIH TAKTIČNIH ENOT

Obramba območja sestavlja sprednjo linijo lastnih enot (FLOT). Običajno ta linija brani eno smer v obliki 120° pahljače, ki se prekriva s sosednjim območjem spopada glede na prednji rob območja delovanja (FEBA). Obrambna linija se prekriva s sosednjimi enotami ali neprelozljivim zemljiščem na levem in desnem boku.

1. Preden se izvede premik do prednjega roba območja delovanja, poveljnik voda izvede varnostni postanek na primerni razdalji. Izvede poveljniško izvidovanje prednjega roba območja delovanja in izbere najprimernejšo lokacijo za vzpostavitev obrambne linije. Poveljnik voda izda pet točkovni načrt delovanja (5K) poročilo svojemu namestniku, preden gre na izvidovanje.

2. Poveljnik voda se premakne do prednjega roba območja delovanja skupaj s skupino za zavarovanje. Skupina za zavarovanje je postavljena na opazovanje na določeni točki razhoda. To omogoča vodji patrolje, da se lažje premika po zemljišču in ugotovi, kako najbolje postaviti obrambno linijo. Poveljniško izvidovanje lahko zahteva, da se celotna ekipa za izvidovanje premakne preko celotnega prednjega roba območja delovanja, da se določijo morebitne avenije pristopa sovražnika.

3. Ko poveljnik voda potrdi ali dopolni svoj načrt, se izda 5K skupini za zavarovanje, ki se pusti na točki razhoda, da nadzoruje prednji rob območja delovanja. Poveljnik voda se vrne k patrolji, da dopolni morebitne spremembe prvotnega načrta.

4. Po vrnitvi se preostanek patrolje preoblikuje v sile na obrambnih položajih, sile za patroljiranje in rezervo. Vrsten red premika je odvisen od povelja za delovanje, vendar so običajno na prvem mestu sile za patroljiranje, da lahko preidejo v osredje ter nudijo zavarovanje silam, ki posedujejo obrambne položaje. Poveljnik voda vodi patroljo in se na točki razhoda poveže s skupino za zavarovanje.

5. Po povezovanju s skupino za zavarovanje poveljnik voda določi lokacijo bojnih položajev skupinske oborožitve in jim določi osnovno smer ognja. Nato določi lokacijo poveljniškega mesta na primerni razdalji za osnovno linijo, običajno nekje v sredini celotne linije. Poveljnik voda določi opazovalnico ali prisluškovalnico tik pred kakšno žično oviro. V tej fazi še določi smer umika na rezervne položaje, iz katerih lahko še vedno pokrivajo isto območje spopada znotraj sprednjega roba območja delovanja.

6. Poveljnik voda se uskladi z enotami na svojih bokih z namenom, da preveri ali je na bokih povezan z obrambno linijo sosednjih enot. Medtem poveljniki oddelkov obvestijo vse vojake o lokaciji poveljniškega mesta, opazovalnice/prisluškovalnice in rezervnih položajev.

7. Na tej točki, vodja ognjene skupine določi vsakemu vojaku ognjeni položaj in sektor ognja na način, da tvorita dva sektorja ognja vojakov na istem ognjenem položaju črko W – prekrivajoč sektor. Vodja ognjene skupine zagotovi, da je vsak ognjeni položaj povezan z vsaj enim sosednjim položajem. Ognjeni položaji za dva vojaka so postavljeni tako, da lahko oba delujeta v sredino sosedovega sektorja. Razmik med vojakoma se razlikuje glede na

zemljišče. Ne glede na to, pa mora biti zagotovljeno ognjeno delovanje v rajon ovir. Mine z usmerjenim delovanjem in žične ovire (»končertine«) so postavljene na razdalji meta ročne bombe in na način, da jih lastne in prijateljske enote zlahka locirajo.

8. Rezerva se nahaja za poveljniškim mestom, stran od osnovnih položajev ter položajev posredne ognjene podpore. Vsekakor pa se mora rezerva seznaniti z osnovnimi in rezervnimi položaji.

9. Zveze so vzpostavljene na ključnih lokacijah – na poveljniškem mestu, bokih ter na opazovalnici/prisluškovalnici. Poljski telefoni so hitrejši od kurirjev in bolj varni kot radio, hkrati pa niso tako omejeni glede na promet in dosegljivost frekvence. Večina poljskih telefonov lahko pokriva razdaljo nekaj kilometrov, kar je zadostna razdalja za postavitev obrambe.

10. V tej fazi obrambe poveljnik voda prevzame vlogo poveljnika sprednje enote, ki je na osnovnih obrambnih položajih. Od svojih poveljnikov oddelkov zbere skice sektorjev, da izdela celotno skico obrambe ter poroča višjemu poveljstvu.

4.4 PRIORITETE DELA V OBRAMBI

Posедanje in priprava položajev v obrambi poteka sočasno z izvedbo procesa bojnega odločanja in razvojem območja spopada. Vod posede obrambne položaje v skladu z ukazom poveljnika čete in poveljniškega izvidovanja. Za zagotovitev učinkovitega posedanja mora ekipa za izvidovanje označiti lokacijo položajev. Ti začasni položaji so označeni na operativni prosojnici. Vsak oddelk se premakne do svojega označenega položaja, katerega poveljnik oddelka preveri. Ko celoten vod posede obrambne položaje, poveljnik voda premika oddelke na ugodnejši položaj, če je to v skladu z načrtom. Zavarovanje je postavljeno pred obrambe položaje voda. Poveljnik voda mora osebno preveriti vsak ognjeni položaj, da zagotovi, da vsi razumejo načrt in da so izpolnjeni naslednji kriteriji:

- Ustrezna smer orožja in splošni sektorji ognja
- Ustrezni položaj skupinske oborožitve/orožja s posadko
- Medsebojna povezanost med oddelki

Prioritete dela v enoti so običajno napisane v SOP. Kljub temu pa bo poveljnik narekoval prioritete dela čete glede na faktorje METT-TC. Številne naloge so lahko opravljene sočasno. Poveljniki morajo neprestano spremljati pripravo ognjenih položajev, tako iz taktičnega kot tudi tehničnega vidika.

Poveljniki morajo zagotoviti, da se vojaki pripravijo na obrambo hitro in učinkovito. Delo mora biti opravljeno z namenom, da se opravi čim več v čim krajšem času, z hkratnim zagotavljanjem zaščite in sposobnosti, da se reagira na sovražnika. Spodaj so navedeni osnovni razmisleki glede prioritet dela.

- Vzpostaviti lokalno zavarovanje
- Postavi in določi sektorje ognja vsakemu oddelku
- Postavi in določi sektorje ognja RPOO in PM
- Postavi in določi sektorje ognja LPM, bombometnikom in poveljnikom oddelka
- Vzpostavi poveljniško mesto in žične komunikacije
- Določi linijo - končna zaščitna linija in končnega zaščitnega ognja (FPL in FPF)
- Počisti sektorje ognja in pripravi skice ognja (Range card)
- Pripravi sektorje skic (poveljniki oddelkov)
- Utrjevanje ognjenih položajev
- Vzpostavi zvezo in usklajevanje s poveljnikom čete in sosednjimi enotami

- Usklajevanje s sosednjimi enotami
- Preglej skice sektorjev
- Postavitev protitankovskih in min z usmerjenim delovanjem, nato žičnih in ostalih ovir
- Označi ali izboljšaj označitev referenčnih točk in ostalih kontrolnih ukrepov
- Izboljšaj osnovne ognjene položaje in izgradi nadglavno zaščito
- Pripravi nadomestne in rezervne ognjene položaje
- Pripravi načrt spanja in počitka
- Prerazporedi in skladišči MTS, hrano, vodo
- Utrjevanje do tretje stopnje – rovi.
- Nadaljevanje z izboljšanjem položajev – izboljšati utrjevanje/fortifikacijo, masko in nadglavno zaščito.

4.6 NAČRT OGNJENEGA SISTEMA

Podpoglavje »Načrt ognjenega sistema« je prilagoditev ameriške doktrine in postopkov na naše razmere, predvsem glede uporabo specifičnih oborožitvenih sistemov, tehnike in postopki pa ostajajo enake, kot jih navaja doktrina (FM 7-10, 1990, str. 8-23).

Poveljniki morajo poznati značilnosti, zmogljivosti in zmožnosti oborožitvenih sistemov, učinke zemljišča ter sovražnikovo taktiko, da lahko učinkovito izdelajo načrt ognjenega sistema ter postavijo ključna orožja. Dodatno mora poveljnik voda tudi upoštevati ali je primarna grožnja pehota ali vozila. Njegov načrt mora zadostovati obema pogojema. V nekaterih primerih ima lahko poveljnik voda pridan tudi protioklepni oddelek.

Minometi delujejo kot orodje za potenciranje bojne moči. Imajo močan učinek na tarče v območju spopada in razbijejo sovražnikovo formacijo v napadu. Njihova postavitve in ognjeno delovanje sta natančno načrtovana.

ROČNO PROTIOKLEPNO OROŽJE

RGW 90 je običajno protioklepno orožje, ki podpira pehotni oddelek ali vod. V nekaterih enotah so ti oborožitveni sistemi že po formaciji pridodani vodu. V določenih primerih je lahko vodu pridodana tudi enota s SPIKE oborožitvenim sistemom. Med načrtovanjem poveljnik upošteva tudi sovražnikovo grožnjo z vozili in razporedi protioklepno orožje na primerna mesta, ki pokrivajo avenije pristopa oklepnih vozil. Prav tako prouči ognjene cone, čas spremljanja ter minimalno razdaljo aktiviranja bojne glave. Poveljnik voda izbere osnovni položaj in sektor ognja za vsako protioklepno orožje. Prav tako izbere dopolnilne položaje. Vsak položaj bi naj imel masko in kritje ter omogočal bočni ogenj. Poveljnik lahko uporabi morebitne optične namerilne naprave RPOO v njegov načrt opazovanja v pogojih omejene vidljivosti.

BOMBOMET LG1

Podcevni bombomet LG1 40mm je oddelčno orožje, s katerim oddelek posredno ognjeno deluje. Poveljnik voda postavi bombometnika na mesto, kjer lahko pokriva mrtvi prostor znotraj sektorja oddelka, še posebej pa mrtve prostore srednjega mitraljeza FN MAG. Bombometnikov sektor ognja se prekriva s sektorji ognja strelcev. HEDP – visokoeksplozivne granate z dvojnim učinkom so učinkovite tudi proti lahkim oklepnim vozilom.

STRELCI Z AVTOMATSKIMI PUŠKAMI

Poveljniki oddelkov vsakemu strelcu določijo položaje in sektorje ognja. Običajno postavijo strelce na mesto, kjer lahko podpirajo puškomitraljeze in protioklepna orožja. Strelci so prav

tako postavljeni na mesto, kjer lahko pokrivajo ovire, zagotavljajo zaščito, pokrivajo praznine na mejah med enotami ali nudijo opazovanje.

PUŠKOMITRALJEZI

Obramba, ki jo izvaja voda, temelji na uporabi puškomitraljezov. Poveljnik voda postavi oddelke na mestu, da lahko hkrati nudijo zaščito puškomitraljezu pred ognjenim delovanjem izkrcanega sovražnika. Puškomitraljez nudi ustrezen doseg in količino ognja, da pokriva ospredje položajev oddelkov v obrambi. Primarna zahteva ustreznega položaja puškomitraljeza v obrambi je njegova učinkovitost pri izpolnjevanju specifičnih nalog. Položaj mora biti dostopen, maskiran in v kritju. Puškomitraljezi so postavljeni, da ščitijo ospredje, boke in zaledje obrambnih položajev ter da si med sabo nudijo vzajemno podporo. Sile, ki napadajo, običajno iščejo lahko prehodni teren, ki hkrati nudi kritje. Zaradi tega mora prav tako vsak puškomitraljez imeti tri položaje: osnovnega, rezervnega ter dopolnilnega. Vsi ti položaji morajo biti izbrani s strani poveljnika, kar zagotavlja, da so kriti s strani strelcev ter zavarovani na bokih.

Poveljnik postavi puškomitraljez, da pokriva celoten sektor ali da se prekriva s sektorjem drugih puškomitraljezov. Območje ognjenega delovanja se lahko nahaja na oddaljenosti 1000m, kjer sovražnik prične z naskokom ali v neposredni bližini položajev. Tarče puškomitraljezov so tudi sovražnikova avtomatska orožja ter elementi poveljevanja in kontrole.

Ognjeno delovanje puškomitraljeza je razporejeno po celotni globini in širini območja spopada. Po sovražniku lahko uničujoče ognjeno deluje, ko je ta v začetnih fazah napada in da nevtralizira vsak delni uspeh, ki ga lahko sovražnik doseže z močnim ognjenim delovanjem v podporo protinapadom. Mogočna ognjena moč puškomitraljeza omogoča enoti, da drži svoj položaj. To mu pripisuje vlogo hrbtenice ali temelja obrambe.

Linija končnega zaščitnega ognja (LKZO) FPL

Linija končnega zaščitnega ognja (LKZO) je vnaprej določena linija, na kateri je omogočen brisani ogenj z namenom zaustaviti sovražnikov naskok. Če je LKZO določena, je puškomitraljez namerjen vzdolž nje, razen v primeru, če deluje po ostalih tarčah. LKZO postane del vodnega končnega zaščitnega ognja. LKZO je fiksirana v smeri in elevaciji (višini), vendar mora biti na voljo nekaj dodanega prostora na mehanizmu uravnavanja smeri in višine, kar zagotovi ognjeno delovanje po sovražniku, ki skuša premagati LKZO s plazenjem ali kompenzirati nepravilnosti na zemljišču, kot je na primer ugrezanje nožic trinožca v mehko podlago med streljanjem.

Primerna LKZO pokriva maksimalno območje z brisanim ognjem. Brisani ogenj je lahko dosežen na številnih tipih zemljišča na doletu 600m. Za ohranitev maksimalnega obsega brisanega ognja na ravnem ali enakomerno nagnjenem zemljišču, namerilec nastavi zadnji merek na 600m ter se pripravi na ognjeno delovanje.

Osnovna smer ognjenega delovanja (OSOD) PDF

Osnovna smer ognjenega delovanja je določena namerilcu, ki krije območje, ki ima dobre ognjene cone ali ki predstavlja avenijo pristopa izkrcani pehoti. Prav tako zagotavlja vzajemno podporo sosednjim enotam. Puškomitraljezi so usmerjeni v OSOD, če jim ni bila določena LKZO. V primeru, da je določena OSOD ter na ostale tarče nihče ognjeno ne deluje, puškomitraljezi ostajajo v OSOD.

Uporaba lahkega puškomitraljeza FN Minimi

V obrambi, lahki puškomitraljez FN Minimi doda povečano ognjeno moč brez povečanja moštva. Značilnost FN Minimi-ja so lahka masa, velika hitrost streljanja in imajo več streliva kot avtomatske puške v istem oddelku. V določenih primerih lahko poveljnik voda določi FN Minimi kot ključno skupinsko orožje.

Uporaba srednjega puškomitraljeza FN MAG

Srednji puškomitraljez FN MAG zagotavlja vzdrževan neposredni ogenj, ki pokriva najverjetnejšo ali najnevarnejšo sovražnikovo avenijo pristopa. Prav tako ščiti prijateljske enote pred sovražnikovim naskokom iz bližnjih položajev. Poveljnik voda postavi svoje srednje puškomitraljeze, da osredotoča ogenj na lokaciji, kjer želi povzročiti največ škode sovražniku. Postavi jih tudi na mesto, kjer lahko uporabijo bočni brisani ogenj na maksimalnem dometu z dobro možnostjo opazovanja tarčnega območja. Puškomitraljezi zagotavljajo prekrivajoč in stikajoč ogenj s sosednjimi enotami in krijejo taktične in zaščitne ovire s prečnim in iskalnim ognjem. Kadar je ukazen končni zaščitni ogenj, puškomitraljezi vzpostavijo učinkovito prepreko s konstantnim, neposrednim ognjem pred lastnimi položaji. Poveljniki uporabijo puškomitraljeze z namenom, da:

- Osredotočijo ogenj, kjer želijo uničiti sovražnika.
- Ognjeno delujejo v ospredje obrambnih položajev.
- Krijejo ovire z neposrednim ognjem.
- Omogočijo povezavo s sosednjimi enotami.

Uporaba težkega mitraljeza Browning M2

V obrambi se lahko uporabi mitraljez Browning M2, ki je postavljen na vozilu ali na trinožcu, ki je lociran na ognjenem položaju, prirejenem za to orožje. Zagotavlja vzdrževan ogenj, ki pokriva najverjetnejšo sovražnikovo avenijo pristopa. Njegov maksimalni domet mu omogoča ognjeno delovanje po sovražnikovih vozilih in opremi, na veliko večjih razdaljah kot lahko delujejo ostala orožja z neposrednim ognjem v vodu.

Pri uporabi na trinožcu je M2 izjemno natančen do največjega uporabnega dometa in vnaprej določeno ognjeno delovanje je lahko načrtovano za uničenje »rentabilnih« tarč. Slabost teh oborožitvenih sistemov sta njihova relativno velika teža in daljši čas premikanja. Kadar so postavljeni na vozila, je njihova natančnost slabša v primerjavi s postavitvijo na trinožec. Hkrati pa omogočajo hitrejši premik na dopolnilne položaje, če se pojavi potreba.

5 POVRATNO DELOVANJE

Povratno (retrogradno) delovanje je tip defenzivnega delovanja, ki opredeljuje organiziran premik stran od sovražnika. Sovražnik lahko vsili to delovanje ali pa ga poveljnik samostojno izvede. V vsakem primeru pa mora nadrejeno poveljstvo odobriti takšno delovanje. Povratno delovanje je tranzitno, saj ni izvedeno v izolaciji. Poveljnik izvaja povratno delovanje, da:

- Preneha z bojnim stikom.
- Pridobi čas, brez udejstvovanja v odločilnem spopadu.
- Se upira, izčrpa in škoduje sovražniku v pogojih, ki ne dopuščajo obrambe.
- Zvabi sovražnika v zanj neugoden položaj ali raztegniti njegove logistične poti.
- Ohrani sile ali se izogiba bojnemu stiku pod neugodnimi pogoji, na primer nadaljevati z delovanjem, v katerem ni pričakovati uspeha.
- Prerazporedi sile na bolj primerne položaje ali se prilagaja glede na premik ostalih prijateljskih enot.
- Prerazporedi sile na druge lokacije z drugimi nalogami.
- Poenostavi logistično oskrbo s skrajšanjem logistične poti.
- Premakne sile na lokacijo kjer lahko varno izvedejo obnovo.
- Prilagodi obrambno shemo, na primer izbere primernejši teren.

Povratno delovanje je manever, ki prijateljskim silam doprinese čas in razpoložljiv prostor z namenom, da se konsolidirajo in organizirajo učinkovito obrambo ali protinapad.

5.1 IZVAJANJE POVRATNEGA DELOVANJA – Z VIDIKA NIŽJIH TAKTIČNIH ENOT

Obstajajo tri oblike povratnega delovanja - zadrževanje, umik in prosti umik. Pri izvajanju vseh oblik retrogradnega delovanja mora poveljnik skrbeti za ohranjanje povezanosti in discipline enote.

5.1.1 Zadrževanje

To delovanje omogoča enotam, da na račun prostora pridobijo na času, s tem pa se izognejo odločilnemu spopadu, kar zaščiti enoto. Zadrževanje je zaporedje defenzivnih in ofenzivnih dejanj z uporabo nadomestnih obrambnih položajev in globine. Gre za uporabo načela ekonomičnosti, saj gre za zamenjavo prostora za čas. Ko sovražnik pridobiva dostop do nezasedenega zemljišča, imajo prijateljske enote dovolj časa, da izvedejo potrebne naloge, hkrati pa ohranijo svobodo delovanja in manevra. To omogoča prijateljskih enotam, da vplivajo na potek delovanja – lahko preprečijo odločilni spopad ali odložijo delovanje na nekoliko primernejši čas ali prostor na bojišču. Za vsak tip zadrževalnega delovanja lahko tok delovanja opišemo kot »udari močno, nato se premakni«. Uspešno zadrževanje ima 3 ključne sestavine:

- Sposobnost ustaviti ali upočasniti sovražnikovo iniciativo z hkratnim izogibanjem odločilnemu spopadu.
- Sposobnost zmanjšati sovražnikovo bojno moč.
- Sposobnost ohraniti prednost v mobilnosti.

Na nivoju nižjih taktičnih enot obstajata dva tipa zadrževanja:

A. ZADRŽEVANJE ZNOTRAJ SEKTORJA

Četa ima lahko poslanstvo, da izvede zadrževanje v okviru sektorja območja operacije. Nadrejeno poveljstvo običajno izda navodila glede svoje namere in želenega končnega stanja, vendar na področju uporabe terena, časovnic in usklajevanja s sosednjimi enotami dovoljuje dokaj prosto presojo. Takšna oblika zadrževanja je običajno uporabljena, kadar je najvišja prioriteta ohranjanje enote ter je zagotovljena primerna raven globine območja operacije.

B. ZADRŽEVANJE PRED DOLOČENO LINIJO ZA DOLOČEN ČAS

Četa ima lahko poslanstvo, da izvede zadrževanje pred določenim kontrolnim ukrepom za določen čas. Takšno delovanje je izvedeno, kadar mora bataljon kontrolirati sovražnikov napad in obdržati določeno zemljišče z namenom doseči želeni učinek, kot na primer ustvariti pogoje za uspešen protinapad, za dokončanje priprav v obrambi, ali omogočiti prehod ostalim enotam ali civilistom. Poudarek takšne vrste zadrževanja je očitno na času, zemljišču in uničenju sovražnika. Prinaša pa veliko večje tveganje za bataljon, z verjetnostjo, da del ali celotna enota pride v odločilni spopad. Časovna usklajenost je zagotovljena z grafičnimi kontrolnimi ukrepi kot so fazne črte, s pripadajočimi datumi in urami, da se definira zelena časovnica zadrževanja.

Izvedba zadrževanja se običajno zaključi z enim od treh možnih izidov: obramba, umik ali protinapad. Načrtovanje mora vsebovati vse tri možnosti. Sile, ki izvajajo zadrževanje, skušajo uporabiti prednosti zemljišča, kjer lahko prijateljske sile usmerjajo učinkovit in močan ogenj na sovražnika, ki napreduje. Bolj kot je zahtevno izvajati manever na določenem zemljišču, tem bolj verjetno ta teren nudi primerne avenije pristopa, po katerih se lahko zadrževalne sile razmestijo. Odprto zemljišče ima tudi svoje prednosti, predvsem da lahko na velikih razdaljah ognjeno delujemo po sovražniku.

Kadar se enote razmeščajo iz enega obrambnega položaja, mora enota na naslednjem zadrževalnem položaju ognjeno delovati po sovražniku. Podporni ogenj ščiti enote, ki se premeščajo iz sprednjega zadrževalnega položaja ter hkrati ovira sovražnika. Sovražnik bo kmalu ugotovil, da se je njihov prvoten cilj (sile, ki so izvajale zadrževanje) umaknil ter da se morajo spopasti z naslednjo grožnjo. Na takšen način se sile v zadrževanju razdelijo na številne skupine z namenom, da otežujejo sovražniku njegovo napredovanje.

5.1.2 Umik

Umik je načrtovano delovanje, pri katerem sile, ki so v stiku s sovražnikovimi silami, prekinejo z bojnim stikom. Poveljnik uporabi takšno delovanje z namenom prekiniti bojni stik s sovražnikom, predvsem kadar želi uporabiti enoto v drugi nalogi. Umik je lahko izveden brez ali pod sovražnikovim pritiskom. Poznamo dva tipa umika – s podporo in brez podpore.

A. UMIK S PODPORO

Podporni element zavzame bojne položaje nekje v ozadju sil, ki bodo izvedle umik ter se pripravi na prevzem kontrole nad situacijo. Prav tako lahko podpira umikajoče sile z izvajanjem izvidovanja poti, vzdrževanja poti, ognjeno podporo in vzdrževanjem bojne moči. Obe vrsti sil se med umikom usklajujeta. Po usklajevanju se sile v umiku premaknejo do črte predaje odgovornosti, izvedejo prehod skozi razpored lastnih sil ter se premaknejo do končne lokacije.

B. UMIK BREZ PODPORE

Sile, ki se umikajo, vzpostavljajo poti in načrtujejo umik hkrati pa postavijo sile za zavarovanje na svoj hrbet, da jim te omogočijo varen umik. Najprej izvedejo umik sile za vzdrževanje ter sile za bojno podporo, nato pa še bojne enote. Z namenom zavajanja lahko bataljon vzpostavi del enote, ki je puščena v stiku, če je umik izveden pod pritiskom sovražnika. Ko enota uspešno izvede umik, tudi ta enota prekine bojni stik ter sledi glavnini umikajočih sil na končno lokacijo.

FAZE:

Umik je izveden v treh prekrivajočih fazah:

Priprava: poveljnik pošlje predhodne enote, izda pripravljalno povelje ter začne z načrtovanjem. Vozila, ki niso ključna za izvedbo naloge, se premaknejo v ozadje.

Prekinitev stika: Določene enote pričnejo s premikom v ozadje. Prekinejo s stikom in izvedejo taktični premik do zbirnega območja ali drugih položajev.

Zavarovanje: V tej fazi sile za zavarovanje ščitijo in omogočajo ostalim elementom prekinitev stika in premik na nove ognjene položaje. To je lahko izvedeno z delom enote, ki je puščen v stiku, katerega postavi enota sama - umik brez podpore ali z uporabo sil za zavarovanje, ki jih nudi nadrejeno poveljstvo - umik s podporo. Če je potrebno, sile za zavarovanje prevzamejo odgovornost nad območjem, zavajajo sovražnika ter ščitijo umikajoče sile z nudenjem nadzora in podpornega ognja. Pri umiku s podporo se faza zavarovanja konča, kadar sile za zavarovanje prevzamejo odgovornost za bojevanje in umikajoče sile dosežejo končno lokacijo. Pri umiku brez podpore se ta faza konča, kadar del enote, ki je puščen v stiku, prekine z bojim stikom ter premikom v ozadje.

5.1.3 Prosti umik

Prosti umik je izveden, da se premaknejo sile, ki niso v bojnem stiku, stran od sovražnika. Običajno četa izvede prosti umik kot del večje enote, medtem ko od druge enote sile za zavarovanje ščitijo njihov premik. Enota, ki izvaja prosti umik, se pripravi na boj, vendar ne pričakuje stika s sovražnikovimi kopenskimi enotami. Vzrok za prosti umik lahko tiči v zahtevi, da se prerazporedi sile za bodoče delovanje ali da se opravijo določene spremembe trenutnega koncepta delovanja. Enote, ki izvajajo prosti umik, najprej umaknejo enote za vzdrževanje in oskrbo, nato se še same premaknejo do zbirnega rajona, v katerem se pripravijo na naslednjo nalogo. Na mestih, kjer sta hitrost in zaščita najpomembnejša faktorja, enota izvede prosti umik v obliki pohoda.

Enota, ki izvaja prosti umik, se običajno premika proti zbirnemu rajonu, v katerem se izvede priprava na naslednjo nalogo. Pri načrtovanju primerne poti premika mora poveljnik upoštevati sposobnost enote, da izvede obrambne ukrepe, če pride do morebitnega bojnega stika.

5.2 RAZMISLEKI

Povratno delovanje, ki je izvedeno pod sovražnikovim pritiskom v obliki bojnega stika, je izjemno nevarna bojna operacija. To gre na račun dejstva, da je sovražnik skoraj vedno številčnejši kot prijateljske sile ter napadalno deluje. Povratno delovanje je prav tako nevarno, saj od sil zahteva, da se razbijejo na številne elemente, se usklajujejo in kasneje reorganizirajo pod surovimi pogoji.

Povratno delovanje se izvaja z namenom izboljšanja ali za preprečitev nastanka še slabše taktične situacije. Čete običajno izvajajo povratno delovanje kot del večje enote, vendar ga lahko izvajajo neodvisno (umik), če je to potrebno, na primer pri naskoku na objekt. Povratno delovanje doseže naslednje cilje:

- Upiranje, izčrpavanje in poraz sovražnikovih sil.
- Pritegniti sovražnika v neugodno situacijo.
- Izogibati stiku pod neugodnimi pogoji.
- Pridobiti čas.
- Prekinitev bojnega stika in uporaba sil drugod.
- Prerazporejanje sil, skrajšati logistične poti ali se prilagoditi na premik prijateljskih enot.
- Zavarovati primernejši teren.

Zadrževanje in umik zahtevata ogromno količino koordiniranega ognjenega delovanja. V zameno za to je komunikacija med manevrskimi in premikajočimi prijateljskimi enotami ključnega pomena. Brez tega je razbitje sil zagotovljeno.

Obnova in preoblikovanje

Poveljniki bojnih enot se morajo zavedati, da enote niso naklonjene retrogradnemu delovanju. Povratno delovanje lahko negativno vpliva na udeleženega vojaka bolj kot v kateremkoli drugem delovanju, saj lahko razumejo povratno delovanje kot poraz. Zaradi tega ne sme poveljnik dopustiti, da te vrste delovanj znižajo ali uničijo moralo v enoti. Poveljniki morajo skrbeti za ohranitev agresivnosti enote. Z načrtovanjem in uspešno izvedbo povratnega delovanja in zagotavljanjem, da vojaki razumejo namen in čas trajanja takšnega delovanja, lahko poveljnik kljubuje kakršnim koli negativnim učinkom naloge ali morale v enoti. Po opravljenem retrogradnem delovanju lahko poveljnik obnovi in preoblikuje sile.

6 OBRAMBNE TEHNIKE NIŽJIH TAKTIČNIH ENOT

Čeprav je izid odločilnega spopada odvisen od ofenzivnih dejanj, se poveljniki pogosto odločajo za izvajanje obrambe. Glavni namen in cilj vseh defenzivnih operacij je poraziti sovražnikov napad in prevzeti iniciativo za ofenzivno delovanje. Pomembno je ustvariti pogoje za izvedbo obrambe, da lahko prijateljske sile uničijo ali fiksirajo sovražnika z hkratno pripravo na prevzem iniciative in prehod v ofenzivno delovanje. Vod lahko izvaja obrambo z namenom pridobiti čas, obdržati ključni teren, podpreti druga delovanja, delovati po sovražniku na enem mestu, medtem ko ga druga enota napade drugje, ali izčrpavati sovražnika. Dobro usklajena obramba lahko ustvari pogoje za sile, ki sledijo in prihajajoče operacije. Vod bo običajno izvajal obrambo z uporabo naslednjih osnovnih tehnik.

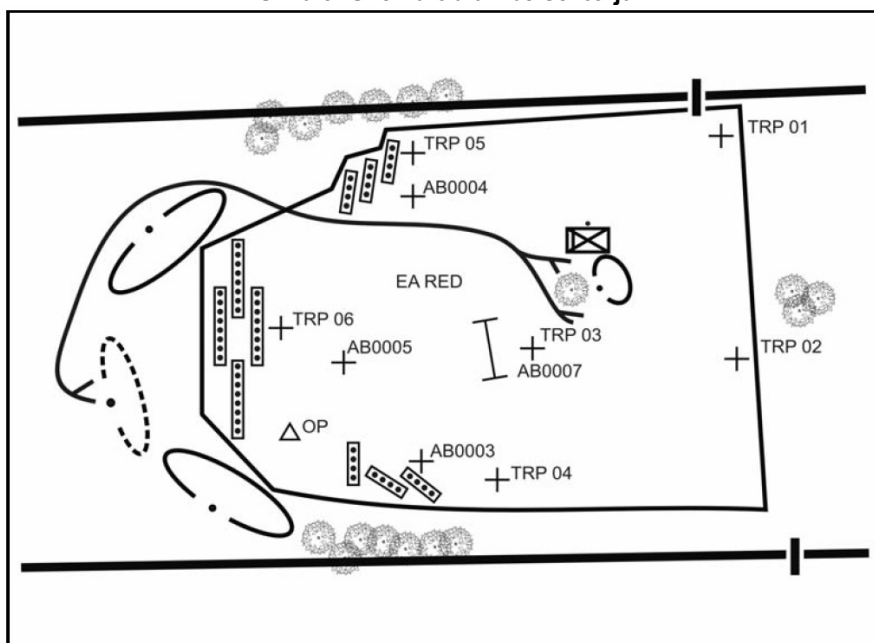
- Obramba sektorja
- Obramba bojnega položaja
- Obramba odporne točke
- Obramba parametra/krožna obramba
- Obramba zadnjega pobočja

6.1 OBRAMBA SEKTORJA

Izvajanje obrambe sektorja dovoljuje enoti ohranjanje bočnega bojnega stika in zavarovanja z hkratnim zagotavljanjem enotnosti delovanja v shemi manevra. Območja morajo imeti globino pri izvajanju obrambe. To dovoljuje poveljniku voda, da doseže želeno končno stanje z natančnim določanjem sektorjev ognja. Poveljnik čete običajno ukaže vodu, naj izvede obrambo sektorja (Slika 3), kadar je pomembna fleksibilnost ne pa ohranitev terenskih značilnosti, ali kadar enota ne more skoncentrirati ognja zaradi naslednjih dejavnikov:

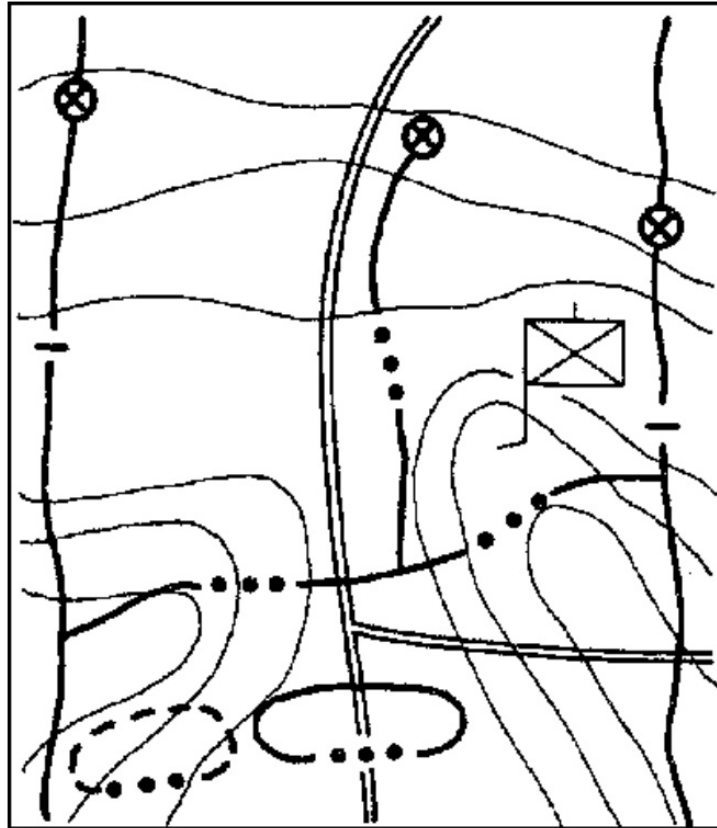
- Razširjena širina obrambe
- Taktično neustrezní teren
- Številne avenije pristopa

Slika 3: Shema obrambe sektorja

Vir: FM 3-21.8 The infantry rifle platoon and squad (2007, str. 8-24)

Slika 4: Shema četne obrambe sektorja

Vir: FM 7-10 The infantry rifle company (1990, str. 5-20)

Vod izvaja obrambo sektorja z namenom preprečiti določenemu delu sovražnikovih sil, da prebije območje operacij. Vod mora biti tesno povezan s sosednjimi enotami na boku (Slika 4), da ohranja neokrnjenost obrambe. Vod lahko obrambo izvede na dva načina.

1. Poveljnik čete lahko določi zaporedje nadomestnih obrambnih položajev na območju, na katerem bo vod izvajal obrambo ter zagotavljal združeno ognjeno delovanje s sosednjim vodom.
2. Poveljnik čete lahko vodu določi sektor. Poveljnik voda prevzame odgovornost za večino taktičnih odločitev in nadzorovanih manevrov svojih podrejenih oddelkov z določitvijo zaporedja nadomestnih obrambnih položajev. To je narejeno po navodilih poveljnika čete v obliki namere, nalog podrejenih enot in koncepta delovanja. Poveljnik čete običajno določi sektor vodu le, kadar se bojuje v izolaciji.

6.2 OBRAMBA BOJNIH POLOŽAJEV

Poveljnik čete dodeli obrambno tehniko obrambo bojnih položajev svojim vodom, kadar želi združiti ognjeno delovanje dveh ali več vodov v četnem območju spopada ali kadar postavi vod z nalogo izvedbe protinapada. Enota izvaja obrambo bojnih položajev z namenom da:

- Uniči sovražnikove sile v območju spopada.
- Blokira sovražnikovo avenijo pristopa.
- Kontrolira ključno in odločilno zemljišče.
- Fiksira sovražnikove sile, da omogoči manever drugi prijateljski enoti.

Poveljnik čete določi območja spopada, da omogoči vsakemu vodu, da osredotoča svoj ogenj ali ga postavi na primeren položaj, s katerega izvede protinapad. Bojni položaji so izdelani na takšen način, da zagotovijo vodu sposobnost odpiranja neposrednega ognja preko celotnega območja spopada. Velikosti vodnih bojnih položajev se lahko med sabo razlikujejo, vendar naj zagotavljajo dovolj globine in manevrskega prostora, da lahko podrejeni oddelki izvedejo manever na rezervne in dopolnilne položaje in izvedejo protinapad. Bojni položaj je splošni položaj na zemljišču. Poveljnik voda postavi svoje oddelke na najprimernejši teren na bojnem položaju, ki je določen s poslanstvom višje enote in namero poveljnika. Vod se nato bori, da obdrži položaj, razen če poveljnik čete ukaže protinapad ali premeščanje.

A. ISTI BOJNI POLOŽAJ, ISTA AVENIJA PRISTOPA

Pehotni oddelki so na istih bojnih položajih in krijejo isto avenijo pristopa. Vod se lahko brani pred vkrcano ali izkrcano pehoto ter se hitro premakne na drug položaj. Vsi oddelki so na istih bojnih položajih, kadar zemljišče nudi dobro opazovanje, sektorje ognja, kritje in masko. Postaviti vse oddelke na iste bojne položaje, ki krijejo isto avenijo pristopa, je najkonzervativnejša uporaba voda. Glavna prednost je, da združuje funkcijo poveljevanja in kontrole zaradi bližine oddelkov ter da zagotavlja večjo zaščito.

B. ISTI BOJNI POLOŽAJI, RAZLIČNE AVENIJE PRISTOPA

Pehotni oddelki posedajo iste bojne položaje, vendar krijejo več različnih avenij pristopa.

C. RAZLIČNI BOJNI POLOŽAJI, ISTA AVENIJA PRISTOPA

Pehotni oddelki so na različnih bojnih položajih, krijejo pa isto avenijo pristopa. Če so oddelki postavljeni na ločenih bojnih položajih, se morajo boriti koordinirano, kadar delujejo v smeri iste avenije pristopa. Moštvo s skupinsko oborožitvijo lahko s svojim ognjenim delovanjem podpira delovanje ostalih oddelkov iz svojih osnovnih, rezervnih in nadomestnih položajev. Vsi oddelki so postavljeni, da lahko ognjeno delujejo po sovražnikovih silah na isti aveniji pristopa vendar na različnih razdaljah.

D. RAZLIČNI BOJNI POLOŽAJI, RAZLIČNE AVENIJE PRISTOPA

Oddelki so lahko uporabljeni na različnih bojnih položajih ter delujejo po različnih avenijah pristopa, da preprečijo sovražniku vezanje, izolacijo ali uničenje bojnih položajev oddelkov.

6.3 OBRAMBA ODPORNE TOČKE

Obramba odporne točke ni običajna naloga, ki bi jo izvajal pehotni vod. Obramba odporne točke zahteva obsežno podporo inženirskih enot (strokovno znanje, material, oprema) ter zahteva veliko časa. Kadar dobi vod nalogo, da izvede obrambo odporne točke, mora svojo lokacijo obdržati, dokler mu ni ukazano, da se lahko umakne. Uspeh obrambe odporne točke je odvisen od tega, do kakšne stopnje je položaj umeščen v zemljišče – ga izkoristi. Ta obramba je najučinkovitejša, kadar je uporabljena na zemljišču, ki nudi dobro kritje in masko tako odporni točki kot tudi postavljenim oviram. Gorato, pogozdeno ali urbano zemljišče je lahko zlahka uporabljeno za izvedbo obrambe odporne točke. Odporne točke, ki so postavljene na bolj odprtem zemljišču, zahtevajo uporabo nasprotnih pobočij ali ogromno količino dela na področju maske in zavajanja. To obrambno delovanje lahko zahteva od voda, da:

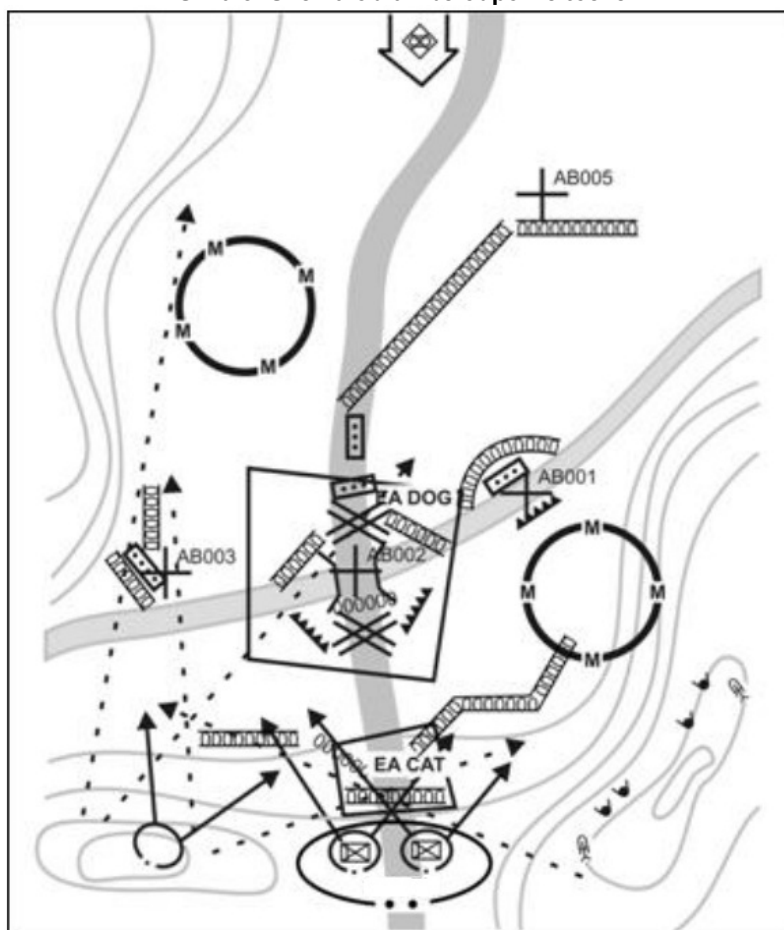
- Obdrži ključno ali odločilno zemljišče, ki je ključno za izvedbo četne ali bataljonske sheme manevra.

- Deluje kot ključni člen, ki omogoča manever prijateljskih enot.
- Blokira avenijo pristopa.
- Kanalizira sovražnika v eno ali več območij spopada.

6.3.1 Značilnosti obrambe odporne točke

Osnovna značilnost učinkovite odporne točke je ta, da je prehod mimo te točke izjemno otežen, sam napad nanjo pa prav tako. Njena lokacija in izgradnja morata biti takšna, da se sovražnik zaveda dejstva, da bo ob napadu nanjo utrpel velike izgube v moštvu in materialu (Slika 5). Sovražnik mora biti prisiljen uporabiti masovni artilerijski ogenj ter naskok izkrcane pehote, zato mora biti odporna točka tesno povezana z obstoječimi ovirami in locirana, da zagotovi 360° zaščito na opazovalnicah in ognjenih položajih.

Slika 5: Shema obrambe odporne točke

Vir: FM 3-21.8 The infantry rifle platoon and squad (2007, str. 8-29)

6.3.2 Tehnike in razmisleki

Pri vzpostavljanju in izvajanju obrambe odporne točke je potrebno upoštevati mnogo tehnik in premislekov, vključno z razmisleki glede premeščanja sil in umika od odporne točke. Poveljnik voda začne z določitvijo primerne velikosti odporne točke. To naredi skozi ocenjevanje števila oborožitvenih sistemov in vojakov, ki so na razpolago za doseg poslanstva. Pri tem pa mora seveda upoštevati značilnosti zemljišča. Kljub temu da je obramba odporne točke običajno del obrambe, ki jo izvaja četa ter zavarovana z ostalimi

bojnimi položaji, mora poveljnik voda poskrbeti za 360° zmožnost opazovanja in ognjenega delovanja.

Poveljnik voda mora zagotoviti, da postavitve in organizacija odporne točke poveča zmogljivosti bojne moči moštva ter oborožitvenih sistemov, ne da bi pri tem žrtvovali varnost položaja. Obstaja več možnosti postavitve voda – od postavitve RPOO izven odporne točke, medtem ko ostali oddelki posedajo položaje v sami zgradbi, do postavitve vseh sil v samo odporno točko. S stališča načrtovanja in upravljanja z zemljiščem je postavitve vseh sil znotraj odporne točke najtežavnejša opcija in morebiti tudi najnevarnejša zaradi možnosti sovražnikove obkolitve.

A. Položaji orožij

Pri postavitvi odporne točke poveljnik voda določi položaje za orožja, ki podpirajo načrt obrambe poveljnika čete. Ko so ti osnovni položaji določeni, poveljnik voda nadaljuje z postavitvijo orožij na položaje, s katerih lahko krijejo druge možne avenije pristopa in območja spopada. To počne tako dolgo, dokler vod ni zmožen uspešno delovati v vse smeri. Ognjeni položaji, ki delujejo v smeri četrtega območja spopada, so lahko razvrščeni v eno obrambno linijo ali so razporejeni po več linijah, kar zagotavlja globino.

B. Rezerva

Vodno rezervo lahko sestavlja ognjena skupina, oddelek ali kombinacija obeh. Poveljnik voda mora biti spreten pri vplivanju na potek obrambe odporne točke z uvajanjem rezerve. Na razpolago ima številne načine uporabe, vključujoč okrepitev majhnega dela obrambne linije ali izvajanje protinapada v predelu, ki je prepoznan kot sovražnikovo težišče delovanja.

C. Smeri in poti

Poveljnik voda mora določiti smeri in poti, ki bodo dovoljevali rezervi dostop do kateregakoli dela odporne točke. Hkrati mora tudi določiti položaje, katere bo morebitna rezerva posedla. Te smeri in poti naj bodo v primernem kritju, da lahko rezerva prispe na cilj brez udeleženja v bojnem stiku. Poveljnik voda mora prav tako tehtno premisliti o načrtu neposrednega ognjenega delovanja v različnih razmerah, vključujoč rezervo. Preskusi vključujejo postopke, ki jih vod izvede, če se mora umakniti na rezervne položaje z hkratnimi kontrolnimi ukrepi neposrednega ognjenega delovanja, ki omogočijo manever. Končni zaščitni ogenj je lahko uporabljen, da se premeščanje izvede.

D. Ovire

Inženirske enote podpirajo obrambo odporne točke z okrepitvijo obstoječih ovir. Prioritete dela se lahko razlikujejo glede na faktorje METT-TC, še posebej glede situacije o sovražniku in razpoložljivem času. Na primer, med prvimi 12 urami izdelave odporne točke je lahko ključno postaviti ovire, skupinske zaklonilnike in okrepiti poveljniška mesta. V primeru, da je poudarek na vzpostavitvi neprehodnosti terena pred odporno točko, mora biti to usklajeno z inženirskim delovanjem v okviru višje enote.

Bataljonski načrt oviranja nudi osnovo za četni načrt ovir na odporni točki. Poveljnik čete ali voda določi, kako lahko uporabi zaščitne ovire (za izkrcano pehoto) v okviru celotnega načrta oviranja. V primeru, da sta zagotovljena čas in viri, mora poveljnik načrtovati okrepitev obstoječih ovir z uporabo eksploziva. Ko sovražnik identificira odporno točko, bo združil vso ognjeno moč ter deloval. Da bo zaščitil svoje pehotne oddelke, mora poveljnik voda poskrbeti za izgradnjo naglavne zaščite na vsakem bojnem položaju. Če je odporna točka na bolj odprtem položaju, mora poveljnik razmisliti o izgradnji medsebojno povezanih rovov. To bo omogočalo vojakom premik med ognjenimi položaji, ne da bi bili izpostavljeni neposrednemu ali posrednemu ognjenemu delovanju.

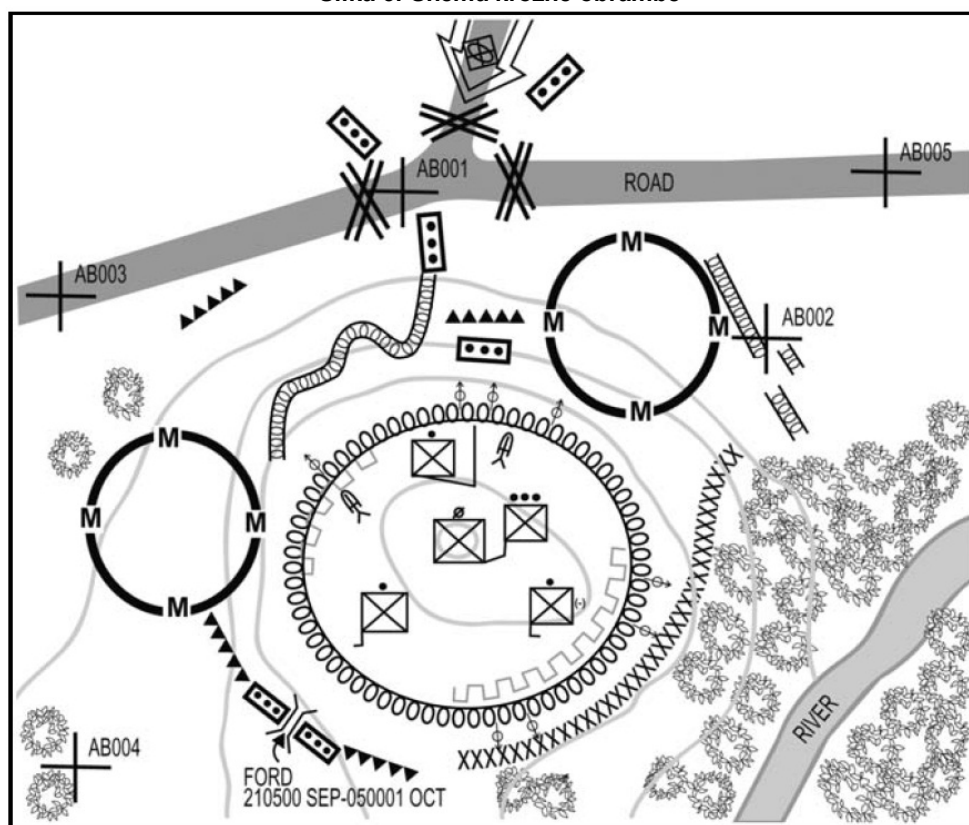
6.4 OBRAMBA PARAMETRA/KROŽNA OBRAMBA

Krožno zavarovanje omogoča silam v obrambi, da se razporedijo v vse smeri. Iz vidika postavitve orožja, neposrednega in posrednega usklajevanja ognja in uvedbe rezerve mora poveljnik voda, ki izvaja krožno zavarovanje, upoštevati enake dejavnike kot pri obrambi odporne točke.

Krožno zavarovanje dovoljuje zgolj omejen manever in globino. Zato je lahko naloga voda, da vzpostavi krožno zavarovanje (Slika 6) v naslednjih primerih:

- Obdržati ključni teren na območju, kjer obrambna linija ni povezana s sosednjimi enotami.
- Izvajati obrambo na območju, ki je bil s strani sovražnika obhojen in izoliran.
- Zasesti neodvisni zbirni rajon ali rezervni položaj.
- Pripravljati odporno točko.
- Osredotočiti ogenj v dve ali več sosednji aveniji pristopa.
- Braniti ognjeno podporo ali inženirska sredstva.
- Posedanje patroljne baze.

Slika 6: Shema krožne obrambe

Vir: FM 3-21.8 The infantry rifle platoon and squad

Glavna prednost krožnega zavarovanja je zmožnost voda, da izvede obrambo pred sovražnikovo avenijo pristopa. Krožno zavarovanje se razlikuje od drugih tehnik obrambe v naslednjih značilnostih:

- Shema voda v krožnem zavarovanju je v obliki kroga ali trikotnika, ne pa linearna.
- Manj neizkoriščenega prostora med oddelki.
- Boki oddelkov so ukrivljeni nazaj.
- Strnjena bojna moč je v območju krožnega zavarovanja.
- Rezerva se nahaja v sredini razporeda.

6.5 OBRAMBA ZADNJEGA POBOČJA

Analiza faktorjev METT-TC poveljnika voda pogosto vodi do postavitve svojih sil na zadnjem pobočju. Če so pehotni oddelki postavljeni v smer glavne avenije pristopa, morajo biti prikriti pred sovražnikovim neposrednim ognjenim delovanjem. To pomeni, da morajo biti pehotni oddelki zavarovani pred tanki in opazovanjem cilja artilerije.

Večina oborožitve pehotnega oddelka ima učinkovit domet do 600m. Da se izogne uničenju s strani sovražnika z uporabo posrednega in neposrednega ognja na razdaljah večjih od 600m, poveljnik vzpostavi obrambo zadnjega pobočja. Ta tehnika nekoliko kljubuje potrebi po maksimalnemu opazovanju avenije pristopa in potrebi po večjih sektorjih ognja RPOO. V nekaterih primerih je potrebno te oborožitvene sisteme prestaviti naprej, medtem ko ostali oddelki ostanejo na zadnjem pobočju. Namerilci na RPOO se umaknejo s prednjih položajev, ko se njihova bitka zaključi. Njihovi novi položaji morajo biti izbrani glede na njihov relativno dolg domet in možnost uporabe brisanega ognja.

Narava sovražnika se lahko spremeni v nočnih pogojih, zato se lahko oddelki premaknejo na sprednje pobočje ter onemogočijo sovražniku zavzetje le-tega. V teh okoliščinah je primerno, da ima vod določene rezervne položaje v ospredju. Območje pred grebenom mora biti nadzorovano s strani prijateljskih enot v obliki agresivnega patroliranja ter pasivnih in aktivnih ukrepov izvidovanja. Vod uporablja vse naprave za nočno opazovanje, da prepreči sovražniku neopažen dostop do obrambnih položajev. Sovražniku ne sme biti dopuščeno izkoriščati prednost pogojev omejene vidljivosti za napredovanje do položaja, ki mu nudi prednost.

Poveljnik čete običajno odloči, da postavi vod v obrambo na zadnjem pobočju, ko:

- Želi nadzorovati ali zavajati sovražnika glede lokacije svojih obrambnih položajev.
- So položaji na sprednjem pobočju oslabljeni zaradi neposrednega ognjenega delovanja.
- Zavzetje sprednjega pobočja ni ključno za dosego globine in vzajemne podpore.
- So sektorji ognja na zadnjem pobočju boljši ali zadostni za dosego poslanstva.
- Je verjetno, da bodo položaji na sprednjem pobočju cilj osredotočenega artilerijskega ognja.

Prednosti

- Sovražnikovo opazovanje položajev, tudi zaščita pred radarjem in naprav spremljanje situacije.
- Sovražnik ne more ognjeno delovati po položajih z neposrednim ognjem, ne da bi prišel v domet orožja, ki ga ima na voljo izvajalec obrambe.
- Sovražnikov posredni ogenj ne bo tako učinkovit zaradi pomanjkanja opazovanja.
- Sovražnik je lahko zaveden glede moči in lokacije položajev.
- Izvajalec obrambe ima večjo svobodo gibanja, saj je skrit pred sovražnikom.

Slabosti:

- Omejeno opazovanje v ospredje.
- Omejen/skrajšani sektorji ognja v ospredje.
- Sovražnik lahko prične z naskokom na manjši razdalji.

Ovire:

Uporaba ovir pri obrambi zadnjega pobočja je nujna. Glede na to, da bo sovražnik pričel z naskokom na manjši razdalji, morajo ovire preprečiti sovražniku, da se prehitro približa ali celo prebije obrambne položaje. Ovire na zadnjem pobočju lahko zaustavijo, razbijejo in izpostavijo boke sovražnikovih vozil, ki so tarča protioklepne delovanja. Ovire prav tako blokirajo sovražnika, kar omogoči lastnim silam prekinitev bojnega stika.

7 POVELJEVANJE IN KONTROLA

Pomembno je, da poveljnik opravi izvidovanje območja delovanja, preden določi koncept in osnovni načrt delovanja ter da vzdržuje, kadar je možno, osebni stik s podrejenimi. V stresnem času obisk in osebni pogovor pomagata pri vzpostavitvi zaupanja, s tem pa daje poveljnik tudi osebno noto poveljevanju.

Poveljevanje in zveze:

Čvrsta povezava in dobre zveze so predpogoj uspešne obrambe. Pri tem je potrebno upoštevati (Furlan, 2006, str. 119):

- Določiti je potrebno usklajevalne točke in povezave na ključnih ravneh.
- Pri mednarodnih operacijah je še posebej pomembno, da poveljnik začasno dodeljene enote vzpostavi osebni stik z nadrejenim poveljnikom takoj, ko situacija to dovoljuje.
- Pred stikom s sovražnikom je potrebno elektronsko oddajanje zmanjšati na najmanjšo možno mero. Enote, ki niso v stiku, morajo spoštovati radijski molk. Na vseh ravneh morajo biti vzpostavljene alternativne zveze.
- Zaradi groženj elektronskega bojevanja so najpomembnejše žične in radijsko-relejne zveze. Po stiku s sovražnikom in s sprostitvijo radijskih zveze so te ponovno pomembne, vendar jih moramo vseeno uporabljati čim manj.

Ukazi:

Ukazi so osnovni element kontrole pri izvajanju nalog. Vsebujejo vse pomembne podatke, ki so potrebni za izvedbo in uskladitev delovanja. Zaradi kompleksnosti obrabnih operacij je potrebno, da se izdaje ukazov udeleži kar največ podrejenih, da zagotovimo popolno razumevanje koncepta delovanja poveljnika čete in da lahko izvedemo natančno uskladitev delovanja. Naslednje točke so še posebno pomembne (Sajovic, 2009, str. 18):

- O sovražniku je potrebno podati kar največ informacij, zato da je čim bolj znana in razumljena njegova taktična doktrina, orožje in oprema ter moč in namera.
- Namera nadrejenega poveljnika.
- Poslanstvo čete in težišče delovanja, običajno izraženo s pojmom vitalno zemljišče.
- Razpored časa.
- Načrt ognja in uskladitev ognja vključujoč prioritete, pooblastilo za odpiranje ognja, sektorji ognja in območja uničevanja.
- Zavajanje in varnost vključno z načrtom nadzora in iskanja ciljev.

Zveze:

Zveze v najširšem smislu bodo igrale vitalno vlogo pri uspešni obrambi, Če poveljnik čete ne bo mogel učinkovito komunicirati, da nadzira ogenj in sproži protinapade, bo njegova obramba obsojena na neuspeh.

Večino časa med pripravami na obrambo bo verjetno v veljavi radijska tišina z namenom, da ohranimo varnost. Potrebno je kar najbolj izkoristiti in uporabljati žične zveze. Ko pa pride do prvega stika s sovražnikom, pa se lahko postopoma preide na uporabo radijskih zvez. Pristojnost za odpravo radijske tišine ima poveljstvo bataljona. Ukazi bodo morali biti eksplicitni glede okoliščin, pri katerih lahko pride do kršenja radijske tišine, na primer s strani varnostnih patrulj in opazovalnic.

Čeprav bo še naprej v uporabi žična zveza, ko se enkrat začne bojno delovanje, se bo ta metoda komuniciranja postopoma ukinila in radijska zveza bo postala primarna metoda

kontroliranja bitke. Velika verjetnost je, da bo sovražnikov posredni ogenj uničil antene, zato je potrebno imeti na vseh nivojih rezervo za uničene elemente (Sajovic, 2009).

Kontrolni ukrepi (Furlan, 2006, str. 120):

- meje odgovornosti,
- črta prenosa odgovornosti,
- črta prednjih položajev lastnih sil,
- usklajevalne točke,
- kontrolne točke,
- prednja črta območja delovanja,
- črta brez ognja,
- minimalna varnostna razdalja,
- ukrepi kontrole zračnega prostora,
- fazne črte,
- cone/sektorji,
- črte osvetljevanja,
- zbirna območja rezerv,
- območje omejene uporabe ovir,
- nadzorovane poti/rezervna rušenja.

8 ZAKLJUČEK

Namen zaključne naloge je bila obdelava tematike obrambnega bojnega delovanja po mehanizmu prevoda priročnika ter dopolnitev spoznanj ter prilagoditev našemu sistemu. Sam prevod je zahteval globoko terminološko poznavanje tematike v angleškem jeziku, zaradi tega je bil proces prevajanja zahteven. Pojavile so se tudi težave pri enotnem poimenovanju določenih terminov, saj določene slovenski strokovnjaki različno interpretirajo, kljub uradnemu angleško-slovenskemu vojaškemu terminološkemu slovarju. Prvi izziv, s katerim sem se srečal je pomanjkanje literature na področju nižjih taktičnih enot v slovenskem jeziku. Številni neuradni SOP-ji in neizdani priročniki, ki so v pomoč poveljnikom, pa se navezujejo na ameriške priročnike »Field manual 3 8 Infantry rifle platoon and squad« in »Field manual 3 10 The infantry rifle company«. Posledično je bila osnova za moje delo izključno literatura v angleškem jeziku. Z izdelavo prevedenega priročnika in njegovo dopolnitvijo bodo te tematike na voljo prihodnjim slušateljem in vsem, ki se bodo želeli seznaniti z osnovnimi vsebinami na področju taktike nižjih enot.

Tekom zaključne naloge sem se poglobljeje seznanil z obrambnim delovanjem nižjih taktičnih enot. Obramba nikakor ni zgolj pasivno čakanje na sovražnikov napad in reakcija na njega ter statično vztrajanje na položajih, tako kot si mnogo ljudi to predstavlja. Učinkovito izvajanje obrambe zahteva obsežno načrtovanje, pripravo, usklajevanje, aktivno patroljiranje ter neprestano ocenjevanje situacije in prilagajanje novim okoliščinam. Subtilen, a hkrati eden izmed najpomembnejših sekvenc v obrambi, pa je učinkovito izveden protinapad. Na tem mestu bi podal opažanje, da je v vseh virih, ki sem jih uporabil, premalo razdelan protinapad. Protinapad ni zgolj »brezglav« juriš na sovražnika, temveč mora biti ustrezno koordiniran ter nadziran s kontrolnimi ukrepi. Protinapad vsebuje veliko več dejavnikov kot običajno izveden napad, saj ga omejuje tako ogenj prijateljskih enot, postavljene ovire ter delovanje posredne ognjene podpore. Skratka, v obstoječi literaturi je premalo pozornosti posvečene izvedbi protinapada.

Naslednja ugotovitev se tiče povratnega delovanja. Omenjen priročnik pod pojmom povratno delovanje proučuje: umik, zadrževanje in prosti umik. Tako ameriški Field manual-i kot doktrina v slovenskem jeziku pa običajno te aktivnosti ločijo. Najpogostejše so navedene med prehodnimi aktivnostmi. Sam se pridružujem temu mnenju, saj umik in prosti umik lahko izvajamo tudi v kontekstu patroljiranja, napada in ostalih načinov delovanja. Seveda pa ne smemo pozabiti, da so vse aktivnosti tesno prepletene in je med njimi težko potegniti ločnico, saj v večini primerov ene aktivnosti ne moremo izvesti, ne da bi prej izvedli drugo.

Med pregledom strokovne literature, člankov, zaključnih nalog sem mnogokrat zasledil, da prihaja do rahle zmede pri obravnavi oblik in tehnik obrambe. Ponekod je moč zaslediti zgolj načine, kako se določene aktivnosti odvijajo, ni pa pojasnjen njihov namen. Po skrbnem pregledu je stvar dokaj preprosta. Obstajata dve obliki obrambe – obramba območja in mobilna obramba. Prva temelji na ohranitvi ozemlja, druga pa v ospredje postavlja ustavitev sovražnikovega napada. Ti dve obliki obrambe pa sta lahko doseženi na različne načine oziroma tehnike. Priročnik »The small unit tactics smartbook : leader's reference guide to conducting tactical operations« obravnava le peščico teh tehnik, to pa še ne pomeni, da so to vse, ki obstajajo. Vsaka oblika bojevanja, tako v urbanem, gorskem kot pogozdenem območju, zahteva izbiro primerne in prilagojene tehnike, ki pa je ne more opisati noben priročnik. Tukaj je pomemben človeški faktor. Usposobljenost, izkušnost in neprestano učenje poveljujočih in izurjenost enote na področju taktike, je nujen pogoj za uspešno izvedeno obrambo.

LITERATURA

- Božič, D., Škerbinc, M., Petek, A., Zakrajšek, P. Navodilo – Lahki pehotni (motorizirani) bataljon. PDRIU, Ljubljana, 2007.
- Furlan, B. Bojno delovanje – skripta. PDRIU, Ljubljana, 2006.
- Hajnšek, S. Defenzivno delovanje vodne bojne skupine - Izvajanje obrambe v urbanem okolju. Zaključno delo na Šoli za častnike. PDRIU, Ljubljana, 2007.
- Korpič, D. Protioklepni vod v obrambi. Zaključno delo na Šoli za častnike. PDRIU, Ljubljana, 2008.
- Kovač, J. Defenzivno delovanje vodne bojne skupine (VBSK) – Postavitev obrambe. Zaključno delo na Šoli za častnike. PDRIU, Ljubljana, 2008.
- Larsen, C., Wade, N. The small unit tactics smartbook : leader's reference guide to conducting tactical operations. Lightning Press, Lakeland, 2008.
- Sajovic, M. Motorizirana četa v obrambi (Izdelava povelja s prilogami). Zaključno delo na Šoli za častnike. PDRIU, Maribor, 2009.
- United States Army John F. Kennedy Special Warfare Center and School. Small unit tactics. Fort Bragg, N.C. : Headquarters, United States Army John F. Kennedy Special Warfare Center and School, North Carolina, 1988.

VIRI

- Bavdek, B. Navodilo – Pehotni vod. Poveljstvo za doktrino, razvoj, izobraževanje in usposabljanje.
- Field Manual No. 3-21.8. The Infantry Rifle Platoon And Squad. Headquarters Department of the Army Washington, DC, 2007.
- Field Manual No. 7-8. Infantry rifle platoon and squad. Headquarters Department of the Army Washington, DC, 1992.
- Field Manual No. 7-10. The infantry rifle company. Headquarters Department of the Army Washington, DC, 1990.
- Field Manual No 7-90. Tactics. Headquarters Department of the Army Washington, DC, 2001.
- Rijavec M., Sotlar, V. Navodilo – Lahka pehotna (motorizirana) četa. Poveljstvo za doktrino, razvoj, izobraževanje in usposabljanje, Ljubljana.
- Zakon o obrambi. Ur. list RS, št. 103/2004.

SEZNAM SLIK IN TABEL

Slika 1: Skica ognja z uporabo LKZO/FPL.....	17
Slika 2: Skica obrambnih položajev voda.....	19
Slika 3: Shema obrambe sektorja.....	29
Slika 4: Shema četne obrambe sektorja	30
Slika 5: Shema obrambe odporne točke.....	32
Slika 6: Shema krožne obrambe.....	34

IZJAVA O AVTORSTVU

Spodaj podpisani desetnik Matej Rebernik, rojen 25.05.1986 v Mariboru, kandidat 22. generacije Šole za častnike, izjavljam, da sem zaključno nalogo naredil sam. V veliko pomoč mi je bil tudi mentor major Andrej Preložnik.